

Fənn : 1220 Radioaktiv çirklənmələr və onların ölçülməsi

1 AES-də hündürlüyü yerləşdiyi müəssisənin aerodinamik kölgəsinin hündürlüyündən 20% böyük olan ventilyasiya borusu necə adlanır?

- ☐ ensiz borular
- ☒ hündür borular
- ☐ qısa borular
- ☐ uzun borular
- ☐ nazik borular

2 AES-in ciddi rejim zonasında hansı kontur işləyən zaman yüksək γ – fotonları yod izotopları, aktivləşmiş təsirsiz qazlar və aerosolların konsentrasiyası artır

- ☒ I kontur
- ☐ III kontur
- ☐ II kontur
- ☐ IV kontur
- ☐ ehtiyat kontur

3 AES-in xüsusi ventilyasiya sistemləri hansı prinsip üzrə işləyir?

- ☐ sorma – ötürmə prinsipi üzrə
- ☐ sorma – sıxılma prinsipi üzrə
- ☒ sorma – axma prinsipi üzrə
- ☐ sorma – səpələmə prinsipi üzrə
- ☐ sorma – genişlənmə prinsipi üzrə

4 AES –də I kontur işləyən zaman ciddi rejim zonasında hansı radioaktiv hissəciklər yaranır ?

- ☐ α - hissəciklər, Cl və bərk hissəciklər
- ☐ hissəciklər, Fe və toz hissəciklər
- ☐ hissəciklər, Na və toz hissəcikləri
- ☐ fotonlar, Na və bərk hissəciklər
- ☒ fotonlar, yod və aerosollar

5 Hansı aqrekat halında olan radioaktiv tullantılar bitumlaşdırılır?

- ☐ buxar halında olan
- ☒ maye halında olan
- ☐ bərk halda olan
- ☐ donmuş halda olan
- ☐ qaz halında olan

6 Hansı çirkab suları axıtmaq üçün xüsusi kanalizasiyalardan istifadə edilir?

- ☐ turşulu suları
- ☐ neftli suları
- ☐ qələvili suları
- ☐ qətranlı suları
- ☒ radioaktiv suları

7 Hansı halda olan radioaktiv tullantıları radioaktivlik dərəcəsinə görə yüksək və zəif aktiv qruplar üzrə ayırırlar ?

- ☐ qaz halında olan
- ☐ buxar halında olan

- ☐ bərk halda olan
- ☐ qətran halında olan
- ☒ maye halında olan

8 Maye halında olan yüksək aktiv tullantılar necə neytrallaşdırılır ?

- ☐ daimi saxlanılır
- ☐ anbara göndərilir
- ☒ əbədi basdırılır
- ☐ şaxtada saxlanılır
- ☐ ehtiyatda saxlanılır

9 Hansı aktivlik qrupundan olan maye halındakı radioaktiv tullantı bir qayda olaraq əbədi basdırılmaq üçün xüsusi ambarlara göndərilir?

- ☐ az aktiv tullantılar
- ☐ qorxu yaradan tullantılar
- ☐ aktiv olmayan tullantılar
- ☒ yüksək aktiv tullantılar
- ☐ təhlükəli tullantılar

10 AES-in hansı qurğularında avadanlıqların təmiri zamanı onların dezaktivasiya edilməsi, suyun yüksək və effektiv təmizlənməsi, radioaktiv axıntı suların minimuma endirilməsi kimi ciddi tələblər yerinə yetirilir?

- ☐ çökdürmə qurğularda
- ☐ aerasiya qurğularında
- ☒ xüsusi sutəmizləyici qurğularda (XSQ)
- ☐ termiki qurğularda
- ☐ adsorbsiya qurğularında

11 AES-də bəzi radioaktiv suları axıtmaq üçün nədən istifadə edirlər?

- ☐ keramik borulardan
- ☒ xüsusi kanalizasiyadan
- ☐ metal borulardan
- ☐ keramik çənlərdən
- ☐ metal çənlərdən

12 Atom enerjisindən dinc məqsədlər üçün istifadə edilməsi üzrə 1958-ci ildə çağırılan I Beynəlxalq elmi-texniki konfransda hansı məsələ müzakirə edildi və bəyənilir?

- ☒ radioaktiv çirkab suların təmizlənməsi haqqında
- ☐ turşulu suların təmizlənməsi haqqında
- ☐ qələvili suların təmizlənməsi haqqında
- ☐ okean sularının təmizlənməsi haqqında
- ☐ çirkab suların təmizlənməsi haqqında

13 Maye halında olan hansı radioaktiv tullantı aktivsizləşdirmək üçün xüsusi təmizləyici qurğulara göndərilir (XSQ) ?

- ☒ zəif aktiv tullantı
- ☐ yüksək qələvili tullantı
- ☐ zəif qələvili tullantı
- ☐ zəif turşulu tullantı
- ☐ yüksək turşulu tullantı

14 Maye halında olan bütün radioaktiv tullantılar radioaktivlik dərəcəsinə görə necə qrupa bölünür ?

- ☐ təmiz və çirkli qruplara
- ☐ qorxulu və çirkli qruplara
- ☐ zəif və çirkli qruplara
- ☐ aktiv və daha aktiv qruplara

☒ yüksək və zəif qruplara

15 Hazırda radioaktiv çirkab sualrı təmizləmək üçün hansı üsullardan kompleks istifadə edilir?

- ☐ termiki və bioloji üsullardan
- ☐ kimyəvi və mexaniki üsullardan
- ☒ fiziki və kimyəvi üsullardan
- ☐ mexaniki və bioloji üsullardan
- ☐ reduksiya və sorbsiya üsullarından

16 Hansı çirkab suların təmizlənməsində daha çox durultmadan, çökdürmədən, sorbsiya, elektrodializ, buxarlandırma və susuzlaşdırma kimi üsullardan istifadə edilir?

- ☐ qələvi çirkab suların
- ☒ radioaktiv çirkab suların
- ☐ turşulu çirkab suların
- ☐ duzlu suların
- ☐ xam suların

17 AES-də XSQ-da emal prosesi nəticəsində yaranan yüksək aktiv tullantılar onun ərazisində yerləşən hansı obyektlərdə saxlanılır?

- ☒ xüsusi mühafizə anbarlarında
- ☐ xüsusi mühafizə çənlərində
- ☐ xüsusi mühafizə hovuzlarında
- ☐ xüsusi mühafizə rezervuarlarında
- ☐ xüsusi mühafizə sistemlərlə

18 Hansı aqreqat halında olan radioaktiv tullantıları basdırmaq üçün paslanmayan metaldan hazırlanmış və daxilində beton bölmələri və oturacağı olan çənlərdən istifadə edilir ?

- ☐ buxar halında olan
- ☐ qətran halında olan
- ☒ maye halında olan
- ☐ qaz halında olan
- ☐ bərk halda olan

19 AES-in I konturunun üfurmə sularının aktivliyi nə qədərdir?

- ☒ aktivliyi zəifdir
- ☐ aktivliyi çox zəifdir
- ☐ aktivliyi çox yüksəkdir
- ☐ aktivliyi yüksəkdir
- ☐ aktivliyi yoxdur

20 Radioaktiv zəhərlənmə zonalarının ölçülərinə və zəhərlənmə səviyyəsinə nə təsir edir?

- ☐ zonanın uzunluğu
- ☒ küləyin sürəti
- ☐ zonanın eni
- ☐ zəhərlənmənin müddəti
- ☐ zonanın forması

21 Lokal çöküntülər nə vaxt müşahidə edilmir?

- ☐ yarıstü partlayışda
- ☐ sualtı partlayışda
- ☐ yeraltı partlayışda
- ☒ atmosferdə partlayışlarında
- ☐ suüstü partlayışdı

22 Atmosferdə keçirilən nüvə partlayışları zamanı nə müşahidə edilmir?

- ☐ global çöküntülər
- ☐ alfa çöküntülər
- ☒ lokal çöküntülər
- ☐ qamma çöküntülər
- ☐ beta çöküntülər

23 Sr-89 və Y131 izotoplarının əsas xüsusiyyəti:

- ☐ uzunömürlüdür
- ☐ tez parçalanır
- ☒ qısaömürlüdür
- ☐ təhlükəli deyil
- ☐ orqanizmdə mənimsənilmir

24 Stronsium -90 radioaktiv elementinin əsas xüsusiyyəti :

- ☐ zəif təhlükəlidir
- ☒ ən yüksək radiasiya təhlükəsi yaradır
- ☐ orta təhlükəlidir
- ☐ Orqanizmdə toplanmır.
- ☐ ən az radiasiya təhlükəsi yaradır

25 Stronsium -90 insan orqanizmində necə mənimsənilir?

- ☐ az mənimsənilir
- ☒ asanlıqla mənimsənilir
- ☐ mənimsənilmir
- ☐ orqanizmdə çox az yığılır
- ☐ orqanizmdə toplanmır

26 Yod profilaktika nə üçün aparılır?

- ☒ yodun qalxanvari vəziyyə keçməməsi üçün
- ☐ mədəni sağaltmaq üçün
- ☐ daxili şüalanmanı azaltmaq üçün
- ☐ beta şüalarını azaltmaq üçün
- ☐ alfa şüalarını azaltmaq üçün

27 1972-ci ildə Londonda hansı müqavilə bağlanıb?

- ☐ nüvə sınaqlarının keçirilməsi
- ☐ çayların təmizlənməsi
- ☒ dənizlərin çirklənməməsi
- ☐ göllərin təmizlənməsi
- ☐ okeanların təmizlənməsi

28 1972-ci ildə Londa bağlanan müqavilədə neçə dövlət iştirak edib

- ☐ 30
- ☐ 50
- ☐ 40
- ☐ 70
- ☒ 60

29 1963-cü ildə Moskvada hansı müqavilə bağlanmışdır?

- ☐ okeanların çirklənməsi
- ☐ göllərin çirklənməsi
- ☐ çayların çirklənməsi
- ☐ atmosferin çirklənməsi
- ☒ nüvə silahlarının keçirilməməsi

30 ən çox nüvə sınaqları hansı okeanda keçirilib,

- ☐ İran körfəzi
- ☒ Sakit okean
- ☐ Atlantik
- ☐ Hind okeanı
- ☐ Şimal Buzlu okean

31 1945-ci ildə Yaponiyada nə hadisə olmuşdur?

- ☐ zəlzələ olmuşdu
- ☐ Sunami hadisəsi olmuşdu
- ☐ 2-ci dünya müharibəsi qurtarmışdı
- ☐ Tayfun olmuşdu
- ☒ ilk atom bombası atılmışdı

32 XX əsrin 50-ci illərində radioaktiv tullantıların Qara dənizdə basdırılması nə ilə ələqədərdir?

- ☒ suyunun sikulyasiyası
- ☐ suyunun duzluğu
- ☐ suyunun radiaktivliyi
- ☐ qapalı olması
- ☐ dərinliyi

33 $M \text{ Ri/sm}^2$ nəyi ifadə edir?

- ☒ radioaktiv çirklənmənin sıxlığını
- ☐ qalıq dozanı
- ☐ effektiv dozanı
- ☐ qamma şüalanmadan qorunmağı
- ☐ rentgen şüalanmasının miqdarını

34 Seziyum insan orqanizmində necə paylanır?

- ☐ qeyri-bərabər
- ☒ bərabər
- ☐ az-az
- ☐ başqa maddəyə çevrilir
- ☐ paylanmır

35 Alfa və beta şüalarının oxşarlığı varmı?

- ☒ hər ikisi radioaktiv şüalardır
- ☐ yoxdur
- ☐ Hər ikisi cənub qütbünə doğru meyl edir
- ☐ hər ikisi mənfi yüklüdür
- ☐ hər ikisi müsbət yüklüdür

36 $2,22 \cdot 10^{12}$ parçalanma sürəti nəyi ifadə edir?

- ☐ Birmikrokürünü
- ☒ bir kürünü
- ☐ birmillikürünü
- ☐ parçalanma sabitliyini
- ☐ ionlaşmanı

37 Sistemdənəkar sistemdə Qamma şüalarının ekspozisiya dozasının vahidi nədir?

- ☐ Kerma
- ☐ Qrey
- ☐ Bekkerel
- ☐ Ziverest

☒ Rentgen

38 Hansı şüalanma zamanı tez-tez qusma, ağır kefsizlik və təravətin 380-dən çox olması müşahidə edilir?

- ☐ yüngül
☒ ağır
☐ orta
☐ Bütün şüalanmalarda
☐ Ağır-orta

39 Yüngül şüalanma zamanı udulan dozanın miqdarı nə qədər ola bilər?

- ☒ 1-2 qrey
☐ 3-4 qrey
☐ 2-3 qrey
☐ 5-6 qrey
☐ 4-5 qrey

40 Ağır şüalanma zamanı udulan dozanın miqdarı nə qədər ola bilər?

- ☐ 1-2 qrey
☐ 5-6 qrey
☒ 2-4 qrey
☐ 2-3 qrey
☐ 6 və daha çox

41 Kulon/kq hansı şüaların ekspozisiya doza vahididir?

- ☐ alfa
☐ beta və rentgen
☐ beta
☒ qamma və rentgen
☐ qamma və beta

42 Şüalanma 5-7 həftə sonra xəstənin vəziyyəti kəskinləşərsə, bu hansı şüalanmada müşahidə edilir?

- ☐ ağır
☒ yüngül
☐ orta
☐ Orta – ağır
☐ Orta-yüngül

43 $2,22 \cdot 10^6$ parçalanma sürəti neyi ifadə edir?

- ☐ Birmikrokürünü
☒ birmillikürünü
☐ bir kürünü
☐ parçalanma sabitliyini
☐ ionlaşmanı

44 Qrey nəyi ifadə edir?

- ☐ qalıq şüalarının
☐ rentgen şüalanma vahididir
☐ döner şüalarının
☒ Sİ sistemində yeni udulma vahididir
☐ Ziverst

45 Rentgen Sistemdənəknar sistemdə hansı şüaların ekspozisiya doza vahididir?

- ☐ alfa

- ☐ qamma və beta
- ☐ beta
- ☒ qamma və rentgen
- ☐ qamma və alfa

46 Şüalanma zamanı insan gündə 1-2 dəfə qusarsa belə şüalanma necə adlanır?

- ☐ ağır
- ☒ yüngül
- ☐ orta
- ☐ Yüngül-ağır
- ☐ Ağır-orta

47 Şüalanma zamanı insan gündə 1-2 dəfə qusarsa və halsızlıq müşahidə olunarsa, belə şüalanma necə adlanır?

- ☐ yüngül
- ☐ ağır
- ☒ orta
- ☐ Ağır-yüngül
- ☐ Orta-ağır

48 Uran və Radium alfa şüalarının mənbəyi ola bilərmi?

- ☐ böyük həcmdə ola bilər
- ☐ ola bilər
- ☒ ola bilməz
- ☐ qismən ola bilməz
- ☐ qismən ola bilər

49 İttrium və stonsium beta şüalarının mənbəyi ola bilərmi?

- ☐ ola bilməz
- ☐ Alfa şüalarının mənbəyi ola bilər
- ☒ ola bilər
- ☐ Təcrübələr zamanı ola bilər
- ☐ Adi şəraitdə ola bilməz

50 1 m³- quru havada normal şəraitdə 2 milyard cüt əmələ gələn pozitron seli nəyi ifadə edir?

- ☐ rentgen
- ☐ passivliyi
- ☐ radioaktivliyi
- ☐ tıverlərin parçalanmasını
- ☒ belə ifadə yoxdur

51 Zivert və qrey qamma şüaları üçün udulan dozanın ölçü vahidi ola bilər?

- ☐ olar
- ☐ Zivert olar, qrey olmaz
- ☒ olmaz
- ☐ Kəskin şüalanmalarda ola bilər
- ☐ Laboratoriya şəraitində ola bilər

52 Yarım azaltma qatı nəyə deyilir?

- ☒ materialların növündən və xarakterindən asılı olaraq qamma və neytronların azalması
- ☐ neytronların harada azalması
- ☐ materialların növündən və xarakterindən asılı olaraq qamma və neytronların çoxalması
- ☐ neytronların yayılma sürətinin havada artması
- ☐ neytronların suda azalması

53 Nüfuzedici radiasiyanın təsirindən neçə sümük xəstəliyi yaranır?

- ☐ 1
- ☒ 3
- ☐ 2
- ☐ 5
- ☐ 4

54 Nüfuzedici radiasiyanın tərkibini göstərin?

- ☐ alfa, beta və qamma
- ☐ beta şüa seli
- ☐ beta və neytron seli
- ☐ Rentgen və alfa şüalarının seli
- ☒ qamma və neytron seli

55 Nüfuzedici radiasiyanın təsiri nə qədər davam edir?

- ☐ 5-10 san
- ☒ 10-15 san
- ☐ 5-10 san
- ☐ 25-30 san
- ☐ 20-25 san

56 Qamma və neytronlar seli necə adlanır?

- ☐ kənarlaşma radiasiyası
- ☐ Dağıdıcı radiasiya
- ☒ nüfuzedici radiasiyası
- ☐ Təsirsiz radiasiya
- ☐ Yayılan radiasiya

57 0,2-0,4 kq/sm² (20-40 kPa) izafi təzyiq zamanı mühafizə olunmayan insanlar hansı təsirə məruz qalırlar?

- ☐ yüngül
- ☐ güclü
- ☒ orta
- ☐ ölümcül
- ☐ ağır

58 0,2-0,4 kq/sm² (20-40 kPa) izafi təzyiq zamanı mühafizə olunmayan insanlar hansı təsirə məruz qalırlar?

- ☐ güclü
- ☒ yüngül
- ☐ orta
- ☐ ölümcül
- ☐ ağır

59 Radioaktiv şüalanmanın neçə fazası olur?

- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 3
- ☒ fazası olmur
- ☐ 5

60 Radiometriya nə vaxtdan inkişaf etməyə başlamışdır?

- ☐ 1945-ci ildən sonra
- ☐ XX əsrin 60-cı illərində
- ☐ XX əsrin 50-ci illərində
- ☒ bütün kimyəvi elementlərin radioaktiv izotoplarının əldə edilməsindən sonra
- ☐ XX əsrin 60-cı illərində

61 Atom nömrələri kiçik olan radioaktiv maddələri orqanizmə necə təsir edir?

- ☒ orqanizmidən tez xaric olur
- ☐ effektiv böyükdür
- ☐ orqanizmidən gec xaric olur
- ☐ orqanizm sabitləşdirir
- ☐ kənar şüalanma yaradır

62 ətraf mühitin radioaktiv maddələrlə çirklənməsi əsasən hansı dövrdən sonra daha da intensivləşmişdir?

- ☐ 1-ci dünya müharibəsindən sonra
- ☒ 2-ci dünya müharibəsindən sonra
- ☐ Oktyabr inqilabından sonra
- ☐ 1-ci və 2-ci dünya müharibələri dövrlərində
- ☐ XX əsrin 30-cu illərində

63 Atom nömrələri böyük olan radioaktiv maddələr orqanizmə necə təsir edir?

- ☐ orqanizmdə qısa müddət qalır
- ☐ Orqanizmdən xaric olmur
- ☒ orqanizmdə uzun müddət qalır
- ☐ Yalnız uşaqlara təsir edir
- ☐ Onlar heç bir təsir göstərmir

64 Radioaktiv şüalanmanın təsiretmə müddəti nədən asılıdır?

- ☐ nüvə partlayışının təsiretmə
- ☐ ərazinin relyefindən
- ☐ nüvə partlayışının epimərkəzindən
- ☐ Nüvə silahının tətbiq növündən
- ☒ nüvə şüalarının gücündən

65 Nüvə partlayışının enerjinin təqribən neçə %-i zərbə dalğasına sərf olunur?

- ☐ 3-%
- ☒ 50%
- ☐ 40%
- ☐ 65%
- ☐ 60%

66 Radioaktiv çirklənmə zonasında insanlar hansı ionlaşdırıcışüalara məruz qalmırlar?

- ☒ pozitron
- ☐ qamma
- ☐ proton, alfa
- ☐ neytron
- ☐ qamma

67 Yaşayış məntəqələrinə radioaktiv maddələr çökən dövrdə neçə saat ərzində açıq sahələrə çıxmaq olmaz?

- ☐ 1-2 saat
- ☐ 3-4 saat
- ☒ 2-3 saat
- ☐ 5-6 saat
- ☐ 4-5 saat

68 Azərbaycanın radioaktiv fonunun ən az çox olduğu zona:

- ☐ NaxçıvanMR
- ☐ Mərkəzi Aran
- ☐ Şəki-Zakatala
- ☐ Lənkəran- Astara]

☒ Abşeron yarımadası

69 ən yüksək radiasiya fonu harada müşahidə olunur?

- ☒ Neft mədənlərində
☐ SES-də
☐ maşınqayırma zavodlarında
☐ poladəritmə zavodlarında
☐ yüngül sənayedə

70 Abşeron yarımadasında radiasiya fonu nə üçün yüksəkdir?

- ☐ əhalinin çoxluğu
☐ avtomobillərin çox olması
☐ neft maşınqayırma inkişafı
☐ palçıq vulkanlarının çoxluğu
☒ neftçıxarmanın inkişafı

71 Abşeron yarımadasında olan bəzi neft mədənlərində radioaktivliyin maksimal həddi nə qədərdir?

- ☐ 100-200 mkr/s
☐ 300-400 mkr/s
☐ 400-500 mkr/s
☐ 200-3000 mkr/s
☒ 500-600 mkr/s

72 Abşeronda radiaktiv elementlərlə çirklənmiş torpaq sahələrinin deraktivləşdirilməsinin əsas səbəbi:

- ☐ mütəxəssislərin olmaması
☐ işin təşkil olunmaması
☒ avadanlıq və texnologiyanın olmaması
☐ dövlət planlarına salınmaması
☐ büdcədən pul vəsaitinin ayrılması

73 Abşeronda radiaktiv elementlərlə çirklənmiş torpaq sahələrində yaşayan əhalinin sağlamlığına necə təsir göstərir?

- ☐ mənfi təsir göstərir
☒ sağlamlıq üçün olduqca təhlükəlidir
☐ müəyyən edilməmişdir
☐ Müsbət təsir göstərir
☐ yalnız uşaqlara təsir göstərir

74 Abşeronda neftlə birlikdə çıxarılan sular radioaktivliyə malikdirmi?

- ☒ malikdir
☐ malik deyil
☐ neftlə çirklənmiş sulardır
☐ təmiz sulardır
☐ tərkibində yalnız uran -235 var

75 Binəqədi və Sabunçu qəsəbələrində nə üçün radioaktivlik yüksəkdir?

- ☐ neft maşınqayırma zavodları var
☒ neft hasil edilir
☐ məişət tullantıları çoxdur
☐ yaşıllıq azdır
☐ radiasiya yoxdur

76 Nə üçün Bilgəh və Nardaran qəsəbələrində radioaktivlik azdır?

- ☐ Maşınqayırma zavodları yoxdur

- ☐ torpaqları çox qumludur
- ☒ neftçixarma sənayesi yoxdur
- ☐ zəfəran əkilir
- ☐ kəndtəsərrüfatı inkişaf edib

77 bütün kimyəvi elementlərin radioaktiv izotoplarının əldə edilməsindən sonra

- ☐ uranın saflaşdırılmasına
- ☐ nüvə parçalanmalarının alınmasına
- ☐ radiumun alınmasına
- ☐ Yüngül maddələrin radioaktivliyinə
- ☒ radioaktiv maddələrin ölçülməsi

78 Nüvə energetikası nə vaxtdan inkişaf etməyə başlamışdır

- ☐ nisbililik nəzəriyyəsindən sonra
- ☐ Yüngül elementlər kəşf olunandan sonra
- ☐ SSRİ-i qurulandan sonra
- ☐ 2-ci dünya müharibəsindən sonra
- ☒ ağır element nüvələrinin bölünməsi kəşf olunandan sonra

79 Yaşayış məntəqələrin radioaktiv maddələr tökülərsə nə etmək lazımdır?

- ☐ təmiz havaya çıxmaq lazımdır
- ☐ Qapı və pəncərəni açmaq lazımdır
- ☒ qapı və pəncərəni kip bağlayıb 2-3 saat evdə oturmaq lazımdır
- ☐ Evdən 5-6 saat çıxmaq olmaz
- ☐ Evdən çıxıb getmək lazımdır

80 Alfa şüalanma mənbələrindən birini göstərin.

- ☐ stonsium
- ☐ yod
- ☒ radium
- ☐ rentgen
- ☐ ittirium

81 Radioaktiv təsirsiz qaz kripton insanın hansı orqanı vasitəsilə qana daxil olur?

- ☐ böyrək
- ☐ mədəaltı vəz
- ☐ qara ciyər
- ☒ ağ ciyər
- ☐ dalaq

82 Alfa şüalanma mənbəyini göstərin.

- ☐ stronsum
- ☒ uran
- ☐ rentgen
- ☐ ittirium
- ☐ yod

83 Alfa şüalanma mənbəyini göstərin.

- ☒ stronsum
- ☐ yod
- ☐ rentgen
- ☐ ittirium
- ☐ plutonium

84 Betta şüalanma mənbəyini göstərin.

- ☐ radium
- ☐ plutonium
- ☐ uran
- ☒ ittirium
- ☐ yod

85 Uran hansı şüanın mənbəyidir?

- ☒ alfa
- ☐ qamma
- ☐ betta
- ☐ rentgen
- ☐ qamma və betta

86 Radium hansı şüanın mənbəyidir?

- ☐ betta
- ☒ alfa
- ☐ qamma
- ☐ qamma və rentgen
- ☐ rentgen

87 Plutonium hansı şüanın mənbəyidir?

- ☐ betta
- ☐ qamma
- ☒ alfa
- ☐ rentgen və qamma
- ☐ rentgen

88 Stronsium hansı şüanın mənbəyidir?

- ☒ betta
- ☐ qamma
- ☐ alfa
- ☐ rentgen və qamma
- ☐ rentgen

89 İttirium hansı şüanın mənbəyidir?

- ☐ alfa
- ☐ qamma
- ☒ betta
- ☐ qamma və alfa
- ☐ rentgen

90 Polonium orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- ☒ atom nömrələri böyükdür
- ☐ tez əriyəndir
- ☐ atom nömrələri kiçikdir
- ☐ qanda toplanır
- ☐ gec əriyəndir

91 Gücü 25 Mf olan cərəyan mənbəyi yanarkən onunla neçə Mf-q döyüş sursatı partladıldıqda ətraf mühitin çirklənməsi eyni olur?

- ☐ 1 Mf
- ☐ 3 Mf
- ☒ 2 Mf
- ☐ 5 Mf
- ☐ 4 Mf

92 Amerika süni peykinin qəzaya uğraması nəticəsində atmosfərə nə qədər radionuklid tökülmüşdür?

- ☐ 10^7 Kü
- ☒ $7 \cdot 10^3$ Kü
- ☐ $10 \cdot 15^2$ Kü
- ☐ $16 \cdot 10^5$ Kü
- ☐ $15 \cdot 10^9$ Kü

93 Südlə birlikdə orqanizmə keçən yod izotoplarının neçə faizi qalxanvari vəzidə toplanır?

- ☐ 15-20%
- ☐ 35-40%
- ☒ 20-30%
- ☐ 45-50%
- ☐ 40-45%

94 İnsan orqanizmində uzun müddət qalan elementi göstərin?

- ☐ yod
- ☐ Rentgen
- ☐ İttirium
- ☐ Qamma şüaları
- ☒ Polinium

95 Plutonium necə elementdir?

- ☐ Radioaktiv deyil
- ☐ Katalizatorudur
- ☒ Radioaktivdir
- ☐ Neytraldır
- ☐ Passivdir

96 Radioaktivliyin parçalanmasından əmələ gələn ən sabit kimyəvi element hansıdır?

- ☒ qurğuşun
- ☐ mis
- ☐ dəmir
- ☐ Maqnezium
- ☐ civə

97 Radioaktiv zəhərlənmənin digər amillərdən fərqləndirən cəhət hansıdır?

- ☐ uzun müddət təsir göstərməyi
- ☐ qeyri-sabit xarakterli parçalanma
- ☐ çətin aşkar edilməsi
- ☐ Partlayışların dairəvi olması
- ☒ radioaktiv maddələrin fasiləsiz parçalanması

98 ərazinin radioaktiv zəhərlənməsi hansı səviyyədən başlayır?

- ☐ 2,5 R/s
- ☐ 1,5 R/S
- ☐ 2 R/S
- ☒ 0,5 R/S
- ☐ 0,3 R/S

99 ərazinin radioaktiv zəhərlənmə dərəcəsi nədən asılıdır?

- ☐ yerin relyefindən
- ☒ partlayışın gücündən

- ☐ partlayışdan olan məsafədən
- ☐ Torpağın tərkibindən
- ☐ Partlayışın növündən

100 Vattın 7 dəfə artması radioaktiv zəhərlənməni neçə dəfə azaldır?

- ☐ 15 dəfə
- ☐ 6 dəfə
- ☐ 3 dəfə
- ☒ 10 dəfə
- ☐ 5 dəfə

101 Küləyin sürəti və gücü radioaktiv zəhərlənmə zonalarında nəyə təsir edir?

- ☐ zonanın formasına və tərkibinə
- ☐ zonanın uzunluğuna
- ☐ zonanın zəhərlənmə səviyyəsinə
- ☒ zonanın ölçülərinə və zəhərlənmə
- ☐ zonanın uzunluğuna

102 İnsanların aldığı radiasiya dozasına görə neçə dərəcəli şüa xəstəliyi mövcuddur?

- ☐ 2
- ☒ 4
- ☐ 3
- ☐ 6
- ☐ 5

103 1 m³ quru havada normal şəraitdə 2 milyard cüt ion əmələ gətirən qamma şüaları və neytron selinə nə deyilir?

- ☐ qrey
- ☐ zivert
- ☐ rad
- ☒ rentgen
- ☐ ber

104 Qamma şüalarından başqa digər şüalar üçün udulan dozanın sistemdən kənar olan vahidi nədir?

- ☐ rad və zivert
- ☒ rentgen və rad
- ☐ kerma və rad
- ☐ Zivert və Rad
- ☐ Rentgen/saat

105 Qamma şüaları üçün udulan dozanın ölçü vahidi nədir?

- ☐ zivert, ber, qrey
- ☐ rad, zivert və qrey
- ☐ rentgen/saat, rentgen/sm²
- ☐ Zivert, qrey və rad
- ☒ rentgen, qrey və rad

106 Udulan dozanın nəyindən asılı olaraq şüa xəstəliyi yaranır

- ☐ şüanın hərəkətindən
- ☐ şüanın intensivliyindən
- ☐ Şüanın intervalından
- ☒ udulan dozanın miqdarından
- ☐ radiasiyanın səviyyəsindən

107 Qamma və neytronların materialların növündən və xarakterindən asılı olaraq azalması necə adlanır?

- ☒ yarım azaltma qatı
- ☐ qismən azaltma qatı
- ☐ yüngül azaltma qatı
- ☐ Tam azaltma qatı
- ☐ orta azaltma qatı

108 Ağır dərəcəli şüa xəstəliklər zamanı insanlar nə qədər şüa qəbul edirlər?

- ☐ 200-300 R
- ☐ 400-500 R
- ☐ 500-600 R
- ☐ 100-200 R
- ☒ 300-500 R

109 300-500 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yaradır?

- ☐ dönməz xarakterli yüngül dərəcəli
- ☐ yüngül
- ☐ yüngül
- ☐ orta dərəcəli yüngül xarakterli
- ☒ ağır

110 Orta dərəcəli şüa xəstəliklərini hansı dərəcəli şüalanmalar yaradır?

- ☐ 500-600 R
- ☐ 400-500 R
- ☐ 400-500 R
- ☐ 200-300 R
- ☒ 200-300 R

111 200-300 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yaradır?

- ☐ yüngül
- ☐ ağır
- ☒ orta
- ☐ yüngül-orta
- ☐ orta-ağır

112 100-200 rentgen doza hansı dərəcəli şüa xəstəliyi yarada bilər?

- ☐ ağır
- ☒ yüngül
- ☐ orta
- ☐ xəstəlik yaratmır
- ☐ gizli təsir müddəti olan orta dərəcəli

113 Radioaktiv radiasiyanın canlı orqanizmə təsiri necə adlanır?

- ☐ baş ağrısı
- ☐ Astma xəstəliyi
- ☒ şüa xəstəliyi
- ☐ Ürək çatışmamazlığı
- ☐ Təngənəfəslik xəstəliyi

114 Yüngül dərəcəli şüa xəstəliklərini nə qədər rentgen dozası yaradır?

- ☐ 600-500 R
- ☐ 400-300 R
- ☐ 500-400R
- ☒ 200-100 R
- ☐ 300-200R

115 Şüa xəstəliyi neçə dərəcəli ola bilər?

- ☐ 2
- ☐ 8
- ☐ 4
- ☐ 5
- ☒ 3

116 Nüfuzedici radiasiyanın tərkibini göstərin?

- ☐ betta şüası və neytron seli
- ☒ qamma şüalanma və neytron seli
- ☐ qamma şüası və neytron seli
- ☐ Alfa, beta və qamma şüaları
- ☐ Alfa və beta şüaları

117 Hansı radioaktiv maddə orqanizmdən daha gec xaric olunur?

- ☐ Radium
- ☐ Alfa şüaları
- ☐ Rentgen şüaları
- ☐ Yod-131
- ☒ stronsium-90

118 Çox su içməklə orqanizmdə radioaktivliyi azaltmaq olarmı?

- ☐ olar
- ☐ Qismən olar
- ☒ olmaz
- ☐ nəfəs orqanları ilə mümkündür
- ☐ ərzaq vasitəsilə mümkündür

119 Torpaqda bitki örtüyünün yandırılması onun radioaktivliyini yox etmək olarmı?

- ☐ radioaktivliyi çoxaldır
- ☒ olmaz
- ☐ isti ölkələrdə bunu etmək olar
- ☐ bu üsul radioaktivliyin yayılmasına kömək edir
- ☐ olar

120 Qan dövrənə vasitəsilə radioaktiv maddələr ən çox harada toplanır?

- ☐ qara ciyərdə
- ☐ böyrəkdə
- ☐ ağ ciyərdə
- ☐ Mədəaltı vəzi
- ☒ toxumalarda

121 Stronsium-90 hansı şüalanma mənbəyindən yaranır?

- ☐ Alfa
- ☒ Beta
- ☐ Qamma
- ☐ Plutonium
- ☐ Radium

122 Zəif çirklənmə zonasında zamandan asılı olaraq radiasiya səviyyəsi nə qədərdir?

- ☐ 8-200 K/S
- ☐ 8-150 K/S
- ☐ 8-100 K/S
- ☐ 8-90 K/S

☒ 8-80 K/S

123 Neytronların təsirindən torpaqlarda hansı kimyəvi elementlər əsasən radioaktivləşir?

- ☐ dəmir, mis, qızıl
- ☐ sinq, mərmər, gümüş
- ☐ Mis, gümüş, civə
- ☐ Aliminium, dəmir
- ☒ maqnezium, natrium, kremniyum

124 Radioaktiv zəhərlənmənin mənbəyini göstərin?

- ☐ neytron-proton seli
- ☐ radioaktiv maddələr
- ☐ radioaktivləşmiş torpaq
- ☐ alfa, beta və qamma şüaları
- ☒ nüvə parçalanması məhsulları və bölünməyən yanacaq materialları

125 Radiasiya səviyyəsi nədir?

- ☐ 0,6 m hündürlükdə ölçülən radiasiya
- ☒ radioaktiv zəhərlənmiş dozada 0,7-1 m hündürlükdə olan şüalanma səviyyəsi
- ☐ 1,5 m hündürlükdə olan radiasiya
- ☐ atmosferdə olan radiasiya
- ☐ qamma şüalarının radiasiya səviyyəsi

126 Yerə radioaktiv maddələrlə çirklənməsinin əsas səbəbləri hansıdır?

- ☐ Törəmə radioaktiv reaksiyalar
- ☐ Protonların parçalanması
- ☒ parçalanmadan əmələ gələn məhsullar, törəmə radioaktivlik, partlayış məhsulları, alov nüvəsi, işıq şüalanması
- ☐ Parçalanmadan əmələ gələn məhsullar və toz-torpaq qatışığı
- ☐ Işıq şüalanması

127 Atom təhlükəli obyektlərin ətrafında yaşayan əhəlinin aldığı təhlükəsiz şüalanma dozanın normativi nə qədərdir?

- ☒ 0,5 R
- ☐ 1 R
- ☐ 4 R
- ☐ 3 R
- ☐ 2 R

128 Atom təhlükəli obyektlərdə işləyən adamlar üçün udulan şüa dozası 1-ildə nə qədərdir?

- ☒ 5 R
- ☐ 0,5 R
- ☐ 7 R
- ☐ 2 R
- ☐ 4 R

129 Radioaktiv radiasiya əsasən nəyə təsir edir?

- ☒ canlı orqanizmə və bitki örtüyünə
- ☐ İnsanlara və birkilərə
- ☐ Tikintilərə və ərzaq məhsullara
- ☐ İnsanlara və tikintilərə
- ☐ heyvanlarla birlikdə meşələrə

130 Alfa şüalarının mənbəyini göstərin?

- ☐ Alfa

- ☐ Beta
- ☐ Rentgen
- ☒ Radium
- ☐ Qamma

131 İttirium hansı şüalanmanı yaradır?

- ☐ Radium
- ☐ Qamma
- ☒ Beta
- ☐ Alfa
- ☐ Plutonium

132 İttirium necə qazdır?

- ☐ Radioaktivliyi yoxdur
- ☐ təsirli radioaktiv qazdır
- ☒ təsirsiz radioaktiv qazdır
- ☐ Neytral qazdır
- ☐ Aktiv qazdır

133 Stronsium-90 necə qazdır?

- ☒ təsirli radioaktiv qazdır
- ☐ Neytral qazdır
- ☐ Katalizatorudur
- ☐ Təsirli qazdır
- ☐ Aktiv qazdır

134 Qamma və Beta şüalarının mənbəyini göstərin:

- ☐ İttirium
- ☐ Rentgen
- ☐ Alfa
- ☒ Uran
- ☐ Yod

135 Radioaktiv çöküntülər töküləndən sonrakı ilk dövrdə hansı şüalanma daha yüksək olur?

- ☐ rentgen şüalanması
- ☐ alfa şüalanma
- ☐ beta şüalanma
- ☒ qamma şüalanma
- ☐ lazer və elektromaqnit

136 Radioaktiv çirklənmə zonasında insan dərisini dezaktivasiya etmək üçün hansı məhsuldan istifadə etmək lazımdır?

- ☐ azotun Sulu məhlulundan
- ☒ Sudan və yuyucu maddələrin Sulu məhlulundan
- ☐ xüsusi dezaktivasiya məhlulundan
- ☐ kükürlü məhsuldan
- ☐ sulfatlı məhluldan

137 Radioaktiv şüalanmanın başlanması vaxtı necə müəyyən edilir?

- ☐ günün saatına görə
- ☒ nüvə partlayışının vaxtına görə
- ☐ radioaktiv çöküntülər düşəndən sonra
- ☐ şüalanma dozası müəyyən olundandan sonra
- ☐ ərazidən əhali köçürüldükdən sonra

138 Yaşayış məntəqəsinə radioaktiv maddələr çökən dövrdə neçə saat ərzində adamların açıq sahələrə çıxmasına yol verilməməlidir?

- ☒ 2-3 saat
- ☐ 5-10 saat
- ☐ 4-5 saat
- ☐ 1-2 saat
- ☐ 3-4 saat

139 Ksenon qazı radioaktivliyə malikdir?

- ☒ radioaktivliyə malikdir
- ☐ radioativliyə malik deyil
- ☐ radioaktivliyə çox meyllidir
- ☐ radioaktivliyə az meyllidir
- ☐ radioaktiv dağıdıcı deyil

140 $3,7 \cdot 10^{10}$ -qədər atom parçalanması nəyi ifadə edir?

- ☒ 1 kürü/san-nı
- ☐ qaçış məsafəsini
- ☐ maddənin dağılmasını
- ☐ maddənin sabitliyini
- ☐ 1 kürü/san²-ı

141 XX əsrin 50-cı illərində radioaktiv tullantıların Qara dənizdə başdırılmasının layihələndirilməsi nə ilə əlaqədardır?

- ☒ suyunun şaquli istiqamətdə zəif hərəkəti ilə
- ☐ suyunun qara olması ilə
- ☐ suyunun qara olması ilə
- ☐ suyunun şaquli istiqamətdə aktiv olması ilə
- ☐ suyunun üfiqi istiqamətdə zəif hərəkəti ilə

142 Saxta sağlamlıq dövrü irsi çatışmamazlığı səbəb ola bilərmi?

143 Saxta sağlamlıq dövrü irsi çatışmamazlığı səbəb ola bilərmi?

- ☐ bilməz
- ☐ Yalnız radiasiya zonasında yaşadıda
- ☒ bilər
- ☐ Bilər yalnız 60 yaşa qədər
- ☐ Bilər yalnız gənc yaşlarda

144 Arqon qazı radioaktivliyə malikdirmi?

- ☐ təsirli qazdır
- ☐ təsirsiz qazdır
- ☐ malik deyil
- ☐ Neytraldır
- ☒ radioaktivliyə malikdir

145 Oksigen qazı radioaktivliyə malikdirmi?

- ☒ radioaktivliyə malik deyil
- ☐ radioaktivliyə malikdir
- ☐ radioaktivliyə az meyllidir
- ☐ radioaktivliyə az meyllidir
- ☐ heç bir təsirə malik deyildir

146 Rentgen şüaları xassələrinə görə hansı şüalara oxşayır?

- ☐ alfa şüalarına
- ☐ beta şüalarına
- ☒ gamma şüalarına
- ☐ lazer şüalarına
- ☐ heç bir şüaya oxşarlığı yoxdur

147 Radioaktiv tullantıların qorunması üçün ən çox vəsait hansı dövlətin payına düşür?

- ☒ ABŞ
- ☐ Rusiya Federasiyası
- ☐ Hindistan
- ☐ Çin
- ☐ Kanada

148 Müəssisənin radiasiya təhlükəsizliyi şöbəsi hansı funksiyanı həyata keçirir?

- ☐ kadrların seçilməsi
- ☒ dozimetrik və radiometrik nəzarəti
- ☐ əmək haqqının verilməsi
- ☐ Havanın temperatur rejiminə nəzarəti
- ☐ [yeni cavab]

149 Şüalanmanın təsiri aşkara çıxmazdan əvvəlki dövr necə adlanır?

- ☐ şüalanmanın ilkin dövrü
- ☒ saxta sağlamlıq dövrü
- ☐ şüalanmanın aşkar edilmədiyi dövr
- ☐ sağlamlıq dövrü
- ☐ Şüalanmanın təsiri aşkara çıxmazdan əvvəlki dövr necə adlanır?

150 İnsan şüalanmanın bioloji təsirini hiss edirmi?

- ☐ Orqanlarda hiss olunur
- ☐ Orqanlarda hiss olunur
- ☒ hiss etmir
- ☐ hiss edir
- ☐ Kiçik şüalanma hiss olunur

151 Maye şəklində olan radioaktiv tullantıların qorunub saxlanılması çox baha başa gəldiyindən son zamanlar hansı saxlama üsulundan geniş istifadə etməklə onların uzun müddət təhlükəsiz saxlanılması təmin edilir?

- ☐ tullantıların basdırılmasından
- ☐ tullantıların buxarlandırılmasında
- ☐ tullantıların daşınmasından
- ☐ tullantıların qablaşdırılması
- ☒ tullantıların bitumlaşdırılmasından

152 AES-in reaktor qurğusu olan otaqların döşəməsinin dezaktivasiyası zamanı yaranan yuma sularının aktivlik dərəcəsi nə qədərdir ?

- ☐ aktivliyi yüksəkdir
- ☐ aktivliyi çox yüksəkdir
- ☐ aktivliyi yoxdur
- ☒ aktivliyi zəifdir
- ☐ aktivliyi çox zəifdir

153 AES-də avadlıqların, boru kəmərlərinin, armaturların dezaktivasiyası zamanı yaranan yuma sularının aktivlik dərəcəsi nə qədərdir?

- ☒ aktivliyi zəifdir
- ☐ aktivliyi çox yüksəkdir
- ☐ aktivliyi yoxdur

- ☐ aktivliyi yüksəkdir
- ☐ aktivliyi çox zəifdir

154 Maye şəkildə olan radioaktiv tullantılar saxlanılan çənlər hansı ölçüdə (D) hündürlüyü (H) olur və onun mühafizəsi neçə ilə hesablanır?

- ☐ D = 3,2; H = 10 – 12; 4 ilə hesablanır
- ☐ D = 4 m; H = 8 -10 6 ilə hesablanır
- ☐ D = 6 m; H = 9 – 11 m; 7 ilə hesablanır
- ☒ D = 5 m; H = 12 – 13m; 5 ilə hesablanır
- ☐ D = 2,5; H = 10 – 11; 3 ilə hesablanır

155 AES-in hansı konturunun üfurmə sularının aktivliyi zəifdir?

- ☒ I konturun
- ☐ III konturun
- ☐ II konturun
- ☐ V konturun
- ☐ IV konturun

156 Hansı radioaktiv hissəciklərdən təmizlənmiş tullantı suyun əsas hissəsi fiziki və kimyəvi göstəricilərinə görə yararlı olduqları üçün su hövzələrinə axıdılır?

- ☐ Fe ionlardan
- ☐ Cl – ionlarından
- ☐ Na – ionlarından
- ☒ radionuklidlərdən
- ☐ K - ionlardan

157 Radioaktiv çirklənmiş suları təmizləmək üçün daha hansı üsullardan istifadə olunur?

- ☐ termiki və mexaniki
- ☐ bioloji və sorbsiya
- ☒ destillə və ion mübadiləsindən
- ☐ piroliz və buxarlandırma
- ☐ kimyəvi və qələvi

158 AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün istifadə edilən kaoqulyasiya və mexaniki süzmə proseslərindən sonra radioaktivlik necə faiz azalmış olur ?

- ☐ 60 - 68% azalmış olur
- ☒ 70 - 80 % azalmış olur
- ☐ 50 – 55% azalmış olur
- ☐ 65 - 70% azalmış olur
- ☐ 40 - 47 % azalmış olur

159 AES-in təmizləyici qurğularının işlənmiş turşu və qələvi məhlullarının buxarlanma yolu ilə emalında əsas məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ qələvi hissəni ayırmaq
- ☐ qarışıqları buxarlandırmaq
- ☒ su hissəsini ayırmaq
- ☐ təsirsiz qazları ayırmaq
- ☐ turş hissəni ayırmaq

160 AES-də su təmizləyici qurğuların işlənmiş turşu və qələvi məhlullarının qarışıqlarını basdırmaq məqsədilə onu əlverişli həcmə salmaq üçün hansı emal üsulundan istifadə edilir ?

- ☐ adsorbsiya etmək
- ☒ buxarlandırmaq
- ☐ çökdürmək
- ☐ kaoqulyasiya etmək

☐ süzmək

161 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində qələvi və sodadan istifadə etməklə onu xarakterizə edən hansı parametrin qiymətini artırır?

- ☐ axıcılığını
- ☐ konslitrasiyasını
- ☒ PH-ı
- ☐ müqavimətini
- ☐ özlülüyünü

162 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində Al və Fe(OH)₃ çökdürmək üçün hansı reagentlərdən istifadə olunur?

- ☐ turşu və mineraldan
- ☒ qələvi və turşudan
- ☐ maqnezium və sodadan
- ☐ duz və silisiumdan
- ☐ duz və maqneziumdan

163 SES-də su axını enerjisini mexaniki enerjiyə çevirən qurğu necə adlanır?

- ☐ tərpənməz turbin
- ☒ hidroturbin
- ☐ pərli turbin
- ☐ çarxlı turbin
- ☐ fırlanan turbin

164 SES-də mexaniki fırlanma enerjini elektrik enerjisinə çevirən qurğu necə adlanır?

- ☒ hidrogenerator
- ☐ pərli turbin
- ☐ buxar turbini
- ☐ elektrik turbini
- ☐ çalovlu turbin

165 Torpağı duzlamaqda onun radioaktivliyini azaltmaq mümkündürmü?

- ☐ torpağı duzdan təmizləməklə
- ☒ mümkün deyil
- ☐ mümkündür
- ☐ torpağı gübrələməklə
- ☐ əhəngləmək daha yaxşı olar

166 Stronsium -90 torpağın ən çox hansı hissəsində toplanır?

- ☐ yerin alt qatına keçir
- ☐ üst qatında
- ☒ üst qatında
- ☐ dərhal buxarlanır
- ☐ bərabər paylanır

167 Qlobal radioaktiv çirklənmədə ən çox hansı sfera daha aktivdir?

- ☐ strosfer
- ☐ troposfer
- ☐ Ekzosfer
- ☐ Mezosfer
- ☒ strosfer

168 Nə üçün bir sıra radioaktiv elementlər insan orqanizmində qalır?

- ☒ Atomları ağırdır
- ☐ Təsirsizdir
- ☐ Radioaktivdir
- ☐ Atomları yüngüldür
- ☐ təsirlidir

169 Kənar şüalanmanı Dissosasiya adlandırmaq olarmı?

- ☐ Bu adsorbiyadır
- ☒ olmaz
- ☐ olar
- ☐ Bu adsorbiyadır
- ☐ Bu adsorbiyadır

170 Daxılı şüalanmaları Dissosasiya adlandırmaq olarmı?

- ☐ Bu dislokasiyadır
- ☒ olmaz
- ☐ olar
- ☐ Bu daxili şüalanma adlanır
- ☐ Bu adsorbsiyadır

171 Uranın əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin?

- ☒ atomları ağırdır
- ☐ ürək xəstəliyinin mənbəyidir
- ☐ neytraldır
- ☐ İstifadəsiz elementdir
- ☐ Atomları yüngüldür

172 Dissosasiya nəyi ifadə edir?

- ☐ birbaşa ionlaşma
- ☐ uzun müddətli
- ☐ qısa ionlaşma
- ☐ birbaşa ionlaşma
- ☒ birbaşa ionlaşma

173 Ağ ciyər vasitəsilə qana keçən təsirsiz radioaktiv qazı göstərin.

- ☐ firon
- ☐ yod
- ☐ oksigen
- ☐ hidrogen
- ☒ ksenon

174 Ağ ciyər vasitəsilə qana keçən təsirsiz radioaktiv qazı göstərin.

- ☐ radium
- ☐ karbon
- ☐ oksigen
- ☒ kripton
- ☐ hidrogen

175 Radioaktiv təsirsiz arqon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana keçir.

- ☐ mədəaltı vəz
- ☐ qara ciyər
- ☒ ağ ciyər
- ☐ ürək
- ☐ böyrək

176 Radioaktiv təsirsiz ksenon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana keçir?

- ☒ ağ ciyər
- ☐ mədə
- ☐ ürək
- ☐ böyrək
- ☐ qara ciyər

177 Radioaktiv çirklənmə zonasında hansı ərzaqlar təmin sayılmalıdır?

- ☐ yerli ərzaq məhsulları
- ☐ anbardakı məhsullar
- ☐ tarladakı məhsullar
- ☒ kip qablarda saxlanılan məhsullar
- ☐ evdəki məhsullar

178 Çirklənmiş sahələrdə saxlanılan heyvanların cəmdəyindən istifadə edərkən onun hansı orqanını kəsib atmaq lazımdır?

- ☐ dalaq
- ☐ ağ ciyər
- ☐ ürək
- ☒ qalxanvari vəzi
- ☐ qara ciyər

179 Çirklənmə zonalarında zədələnmiş heyvanların ətindən istifadə etmək olarmı?

- ☒ sanitar-baytar yoxlanışından sonra
- ☐ olmaz
- ☐ olar
- ☐ qaynadıldıqdan sonra
- ☐ dondurulduqdan sonra

180 ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Bikini adasında keçirdiyi istilik-nüvə qurğusu zamanı nə üçün Amerika əsgərləri az şüalanmışlar?

- ☒ alt və üst paltarlarını dəyişmiş, tez köçürülmüş, sanitariya təmizliyindən keçmişlər
- ☐ sanitariya təmizliyindən keçmiş və dəmirdən düzəldilmiş
- ☐ rayondan tez köçürülmüş və təzə meyvə ilə qidalanmışlar
- ☐ onlara qabaqcadan radiasiya əleyhinə xüsusi dərmanlar verilmişdir
- ☐ alt və üst paltarlarını dəyişmiş və mağazalarda daldalanmışlar

181 ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Bikini adasında keçirdiyi istilik-nüvə qurğusunun sınağından şüalanan adamlarda daxili şüalanmanın kəskin zədələyici təsiri olmuşdurmu?

- ☐ ağır zədələnmələr müşahidə edilmişdir
- ☐ aşkar edilmişdir
- ☒ aşkar edilməmişdir
- ☐ yalnız dəri yanıqları olmuşdur
- ☐ klinik müayinələr zamanı aşkar olunmuşdur

182 əhali qruplarının radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə ilk növbəli vəzifə nəyə yönəldilməlidir?

- ☐ rentgen şüalanmadan qorunmağa
- ☐ beta şüalanmadan qorunmağa
- ☐ alfa şüalanmadan qorunmağa
- ☐ uran şüalarından qorunmağa
- ☒ qamma şüalanmadan qorunmağa

183 1954-cü ildə ABŞ-ın Biki adasında keçirdikləri istilik-nüvə qurğusunun sınaqıqda yapon balıqçıları hansı xəstəliklərdən əziyyət çəkmişlər?

- ☐ mədə-bağırsaq
- ☐ mədə altı vəzi və böyrək
- ☐ qara ciyər
- ☒ müxtəlif ağırlıqlı şüa və şüa dermatiti
- ☐ ürək-damar

184 ABŞ 1954-cü ilin martın 1-də Biki adasında istilik-nüvə qurğuşunu sınaqdan keçirərkən ən çox radiasiyanı kimlər almışdır?

- ☒ Yapon balıqçıları
- ☐ Eylinkine adasının sakinləri
- ☐ Ronhepik adasındakı amerikanlar
- ☐ Utirik adası sakinləri
- ☐ Ronhelan adasının sakinləri

185 ABŞ-ın 1954-cü il martın 1-də Biki adasında istilik-nüvə qurğuşunu sınaqdan keçirərkən ən az şüalanmaya hansı adanın sakinləri məruz qalmışlar?

- ☐ Ronherik adasının sakinləri
- ☒ Uterik adasının sakinləri
- ☐ Ronhelan adasının sakinləri
- ☐ Yapon balıqçıları
- ☐ Eylingine adasının sakinləri

186 Alfa yoxsa qamma hissəcikləri çox ion törətmə qabiliyyətinə malikdir?

- ☐ hamısı eyni dərəcədə
- ☒ alfa
- ☐ beta
- ☐ mühitdən asılıdır
- ☐ qamma

187 Havada çox yüksək nüvə partlayışı zamanı hansı çöküntülər müşahidə edilmir?

- ☐ radium çöküntüləri
- ☒ əhəmiyyətli dərəcədə lokal radioaktiv çöküntülər
- ☐ qlobal radioaktiv çöküntülər
- ☐ bütün çöküntülər müşahidə edilir
- ☐ uran çöküntüləri

188 Radioaktiv buludun yayılması sürəti nədən asılıdır?

- ☐ ərazidə tufanlı günlərin sayından
- ☐ radioaktiv maddələrin hərəkətindən
- ☐ partlayışın gücündən
- ☐ sənaye obyektlərinin yerləşməsindən
- ☒ küləyin orta sürətindən

189 Qamma şüalarının əsas xüsusiyyətlərindən biri göstərin:

- ☐ Şimal qütbünə yönələn şüadır
- ☐ mənfi yüklü hissəciklərdir
- ☐ müsbət yüklü hissəciklərdir
- ☐ Cənub qütbünə yönələn şüadır
- ☒ elektrik yükünə malik deyil

190 Uran hidrometallurgiyası zavodlarında hansı radioaktiv tullantı yaranır?

- ☐ ittirium
- ☐ stronsium-90
- ☐ uran-ftoridi
- ☒ radium-226

☐ yod-131

191 Göstərilən maddələrdən hansı radioaktivliyə malikdir?

- ☐ kükürd
- ☐ karbon
- ☐ azot
- ☐ hidrogen birləşmələri
- ☒ radium

192 Uran metallurjiyası zavodlarında işlədilən radium-226 ən çox hansı sahələri çirkləndirə bilər?

- ☐ bütün sahələri
- ☐ hava hövzəsini
- ☒ çayları və gölləri
- ☐ bütün bioloji obyektləri
- ☐ yaşayış məntəqələrini

193 ən çox radioaktivliyə malik olan kimyəvi maddəni göstərin.

- ☐ dəmir
- ☐ azot-2-oksidi
- ☐ mis və alüminium
- ☒ torium
- ☐ qurğuşun

194 Radioaktivliyə malik olan maddəni göstərin.

- ☒ kalifornium
- ☐ mis
- ☐ alüminium
- ☐ bütün mikroelementlər
- ☐ dəmir

195 **Maqnit sahəsində β şüaları hansı istiqamətə meyl edir?**

- ☐ heç bir tərəfə
- ☐ qərbə
- ☐ şərqə
- ☒ cənuba
- ☐ şimala

196 **Maqnit sahəsində α şüaları hansı istiqamətə meyl edir?**

- ☒ şimala
- ☐ şərqə
- ☐ cənuba
- ☐ heç bir tərəfə
- ☐ qərbə

197 Qamma şüaları maqnit sahəsində hansı istiqamətə meyl edir?

- ☐ şimala
- ☐ şərqə
- ☐ cənuba
- ☒ heç bir tərəfə
- ☐ qərbə

198 AES-da istifadə olunan nüvə yanacağı ətraf mühitə çirkləndirirmi?

- ☐ çirkləndirmir
- ☐ norma daxilində
- ☐ çox az miqdarda
- ☐ ətrafa ölümcül təsir göstərir
- ☒ ətraf mühitdə toplandıqda

199 Radioaktiv şüalanmanın udulma doza vahidi nədir?

- ☐ rentgen və erq
- ☐ herst
- ☒ qrey
- ☐ küri
- ☐ erq

200 Kosmik şüalanmanın tezliyi nə qədərdir?

- ☐ $10^5 - 10^8$
- ☐ $10^{10} - 10^{15}$
- ☐ $10^8 - 10^{10}$
- ☒ $10^{22} - 10^{24}$
- ☐ $10^{20} - 10^{22}$

201 500 KV yarımstansiyada torpaq üzərində dayanmış insan bədənindən nə qədər cərəyan keçir?

- ☐ 0,1-0,3 mA
- ☒ 0,01 – 0,03 mA
- ☐ 0,3 – 0,6 mA
- ☐ 0,03 – 0,06 mA
- ☐ 0,02- 0,05 mA

202 Rentgen və qamma şüaları üçün ekspozisiya doza vahidi nədir?

- ☒ kulon / kiloqram
- ☐ qrey
- ☐ erq/q
- ☐ zivert
- ☐ q/sm^3

203 kulon/kiloqram hansı şüaların ekspozisiya dozasını göstərir

- ☐ alfa
- ☐ betta
- ☒ qamma
- ☐ atom şüalarının
- ☐ günəş şüalarının

204 Uran-238 neçə izotopdur?

- ☒ ən təhlükəli
- ☐ zəif
- ☐ çox zəif
- ☐ ən təhlükəsiz
- ☐ ağır

205 Radium -222 neçə izotopdur?

- ☒ ən təhlükəli
- ☐ təsirsizdir
- ☐ zəif təhlükəlidir

- ☒ ən təhlükəsiz
☐ neytraldır

206 Qrey nəyi göstərir?]

- ☐ effektiv dazası
☐ qalıq dozasını
☒ Şüalanmanın udulma dozasını
☐ rentgen şüalarını
☐ ekspozisiya dozasını

207 Bekkerel nəyi görsədir?

- ☐ yayılma sürətini
☐ effektiv dozanı
☒ radioaktiv maddələrin parçalanma sürətini
☐ dayanma sürətini
☐ qalıq dozanı

208 Elektromaqnit şüalarının insan bədənində təsirinin ilkin əlaməti:

- ☒ insan bədənində temperaturun artması
☐ ürək bulanması
☐ baş ağrısı
☐ kəskin dəri xərçəngi
☐ mədə-bağırsaq pozğunluğu

209 Elektromaqnit şüalarının insan orqanizminə təsiri nədən asılıdır?

- ☐ insan orqanizminin müqavimətindən
☐ dalğanın sürətindən
☐ dalğanın qısa olmasından
☐ elektronların yükündən
☒ dalğanın uzunluğundan və intensivliyindən

210 1 kürü (Ki) 1 san-də nə qədər atom parçalanmasına deyilir?

- ☐ $5 \cdot 10^8$
☐ $\text{Ce}(\text{OH})_3$ və HCl çökdürməkdən ibarətdir
☐ Cu və $\text{Pb}(\text{OH})_2$ çökdürməkdən ibarətdir
☐ Al və $\text{Fe}(\text{OH})_3$ çökdürməkdən ibarətdir
☒ Al və $\text{Ca}(\text{OH})_2$ çökdürməkdən ibarətdir

211 Nüvə parçalanması zamanı nə qədər izotoplar havaya yayılır?

- ☐ 20
☐ 30
☐ 40
☐ 50
☒ 100-dən çox

212 Nüvə partlayışı zamanı havaya nə qədər izotop daxil olur:

- ☒ 100 çox
☐ 10 çox
☐ 50 çox
☐ 150 çox
☐ 200 çox

213 Radioaktiv maddələrin parçalanma sürətinin aktivlik vahidi nədir?

- ☒ bekkerel
- ☐ – qrey
- ☐ erq
- ☐ redgen
- ☐ Ber

214 Sakit okeanın atlantik okeanına nisbətən radioaktivliyin çox olması nə ilə əlaqədardır?

- ☐ sunnami hadisəsi
- ☐ vulkanizm hadisəsi
- ☒ atom sınaqlarının keçirilməsi
- ☐ sənaye tullantılarının atılması
- ☐ yapon adalarının sakit okeanda yerləşməsi

215 Şüanın udulma miqdarı nədən asılıdır?

- ☐ mühitin uduculuğundan və ərazinin formasından
- ☐ şüanın xüsusiyyətindən və küləyin gücündən
- ☒ şüanın xüsusiyyətindən və mühitin uduculuğundan
- ☐ gücündən və havanın nəmliyindən
- ☐ şüanın sürətindən

216 Antropogen radiasiya mənbəyini göstərin:

- ☐ AES, nüvə partlayışı, mədən şüaları
- ☐ AES, nüvə partlayışı, günəş şüaları
- ☐ vulkan püskürməsi, radioaktiv maddələr
- ☒ rentgen şüaları, nüvə partlayışı, AES-i
- ☐ AES, mədən şüaları, rentgen şüaları

217 Gərginliyi 150-200 kV-dan çox olan elektrik xətləri altında durduqda insanda nə baş verir?

- ☐ qara ciyər zədələnir
- ☒ mərkəzi sinir sistemi tormuzlanır
- ☐ ürək döyüntüləri artır
- ☐ böyrəklər zədələnir
- ☐ ağ ciyər zədələnir

218 İnsan bədəninin üzvləri radioaktiv həssaslığına görə neçə qrupa bölünür?

- ☐ 6
- ☐ 5
- ☐ 2
- ☒ 3
- ☐ 4

219 İnsanın əzələlərinin, qalxanvari vəzinin, dalaq və böyrəklərin şüalanması hansı kateqoriyaya aiddir?

- ☐ V
- ☐ IV
- ☐ III
- ☐ I
- ☒ II

220 Radiasiya nədir?

- ☒ radioaktiv maddələrin ionlaşması
- ☐ radioaktiv maddələrin ayrılması
- ☐ radioaktiv maddələrin birləşməsi
- ☐ radioaktiv maddələrin yayılması

☐ radioaktiv maddələrin partlaması

221 Radioaktiv maddələrin parçalanma sürəti onların hansı xassəsini göstərir?

- ☒ aktivliyini
☐ səpəlməsini
☐ doza həddini
☐ hərəkət sürətini
☐ gücünü

222 Təbii radiasiya fonunu yaradan mənbəylər:

- ☐ kosmik şüalanma, rentgen şüaları
☐ atmosferdə olan radioaktiv maddələrin parçalanması, AES
☐ günəş şüaları, mədən şüaları
☒ günəş şüaları
☐ mədən şüaları

223 10^{22} · 10^{24} kəmiyyəti hansı şüanın təzyiqidir

- ☐ beta
☐ qamma
☒ kosmik
☐ rentgen
☐ alfa

224 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesində pH-in qiymətini artırmaq məqsədilə hansı reagentlərdən istifadə edilir ?

- ☐ duz və maqneziumdan
☒ qələvi və sodadan
☐ maqnezium və əhəngdən
☐ turşu və minerallardan
☐ qələvi və turşudan

225 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesinin qələvi və soda ilə aparılmasında məqsəd nədən ibarətdir ?

- ☐ $\text{Fe}(\text{OH})_3$ və HCl çökdürməkdən ibarətdir
☒ Al və $\text{Fe}(\text{OH})_3$ çökdürməkdən ibarətdir
☐ Al və $\text{Ca}(\text{OH})_2$ çökdürməkdən ibarətdir
☐ Cu və KON çökdürməkdən ibarətdir
☐ Cu və $\text{Pb}(\text{OH})_2$ çökdürməkdən ibarətdir

226 Radioaktiv axıntı sularının tərkibindəki radioaktiv maddələri çökdürmək üçün əvvəlcə su hansı çənlərə vurulur ?

- ☒ bərabərləşdirici çənlərə
☐ metal çənlərə vurulur
☐ beton çənlərə vurulur
☐ adi çənlərə vurulur
☐ çuqun çənlərə vurulur

227 Axıntı radioaktiv tullantı suların bərabərləşdirici çəndə emal müddəti nə qədərdir?

- ☐ 8 – 11 saat davam edir
☐ 4 – 8 saat davam edir
☐ 5 ÷ 10 saat davam edir

- ☒ 6 – 12 saat davam edir
☐ 7 – 10 saat davam edir

228 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların pH-i gün ərzində necə dəyişir ?

- ☐ sabit qalır
☐ nisbətən dəyişir
☒ böyük həddə dəyişir
☐ az dəyişir
☐ heç dəyişmir

229 AES-in radioaktiv axıntı sularının emalının çənlərdə aparılması zamanı suyun qarışmasının yaxşı getməsi üçün hansı nasoslardan istifadə edilir ?

- ☒ qarışdırıcı nasoslardan
☐ su nasoslarından
☐ sorma nasoslardan
☐ hava vuran nasoslardan
☐ titrəyiş nasoslarından

230 AES-in radioaktiv axıntı sularının bərabərləşdirici çəndə emal zamanı hansı kimyəvi və təbii maddələrdən istifadə edilir?

- ☐ duzlardan və kömürdən
☐ qələvi və selikogeldən
☒ reagentlərdən və təbii sorbentlərdən
☐ plasmas və polimerlərdən
☐ turşu və kobaltdan

231 AES-in radioaktiv axıntı sularını təmizləmək üçün istifadə edilən çənlər ətraf mühitin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə harada quraşdırılır ?

- ☐ reaktorun yanında quraşdırılır
☒ ayrıca binada quraşdırılır
☐ nəzarət otağında quraşdırılır
☐ I konturda quraşdırılır
☐ AES-dən kənarda quraşdırılır

232 Yer in maqnit qütbləri radioaktiv şüaların hərəkət istiqamətinə təsir edirmi?

- ☒ edir
☐ qamma şüalarına
☐ etmir
☐ yalnız alfa şüalarına
☐ rentgen şüalarına

233 AES-da baş verən qəza zamanı reaktorlarda nüvə reaksiyalarını dayandırmaq mümkündürmü?

- ☒ dayandırmaq olmaz
☐ gücü az olduqda dayandırmaq olar
☐ dayandırmaq olar
☐ qismən dayandırmaq olar
☐ gücü çox olduqda dayandırmaq olar

234 Alfa şüalarının əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin?

- ☐ rəng şüalarına oxşayır
☐ mənfi yüklüdür
☐ qısdalğalı şüalar
☐ Təsirsiz şualardır
☒ müsbət yüklüdür

235 Hansı şüalara yer maqnitizmi təsir etmir?

- ☐ alfa
- ☒ qamma
- ☐ beta
- ☐ Günəş şüalanma
- ☐ Rentgen

236 Hansı sənaye sahəsi ətraf mühit radioaktiv maddələrlə daha çox çirklənməlidir?

- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ kimya sənayesi
- ☐ kimya sənayesi
- ☐ Energetika sənayesi
- ☒ Uran sənayesi

237 Uran metallurgiya zavodlarının yaxınlığında olan çaylar və göllər ən çox hansı radioaktiv maddə ilə çirklənir?

- ☐ azot
- ☐ Uran-235
- ☐ karbon
- ☒ kalium-226
- ☐ Yod-131

238 Radioaktivliyə malik olan kiməvi maddələri göstərin

- ☐ azon-2-oksidi
- ☒ yod-131
- ☐ Polimetallar
- ☐ Dəmir birləşmələri
- ☐ Hidrogen birləşmələri

239 Göstərilən kimyəvi maddələrədən hansı radioaktivdir?

- ☒ kalium-40
- ☐ cıvə
- ☐ nadir metallar
- ☐ Qurğuşun
- ☐ dəmir 2 oksid

240 Kaloifornium radioaktivliyə malikdirmi?

- ☐ radioaktivliyi yoxdur
- ☐ radioaktiv deyil
- ☒ radioaktivdir
- ☐ neytral qazdır
- ☐ təsirsiz qazdır

241 Alfa və beta şüaları hansı istiqamətə meyli edirlər?

- ☐ Cənuba və Şimala
- ☐ Cənuba
- ☐ Şimala
- ☐ Ekvatora
- ☒ Şimala və Cənuba

242 Radioaktivliyin artması zamanı nüvə reaktorunda qəza baş verə bilərmi?

- ☐ AES qəzalarında
- ☐ Tuvellərin yanmasında
- ☒ raketlərin qəzaya uğramasında
- ☐ Günəşin aktivliyi zamanı

☐ Radioaktiv maddələrin daşınmasında

243 Hansı hadisə zamanı ətraf mühit daha çox stronsium-90 elementi ilə çirklənir?

- ☐ Tuvellərin yanmasında
- ☒ raketlərin qəzaya uğramasında
- ☐ AES qəzalarında
- ☐ Günəşdə olan partlayışlar zamanı
- ☐ Vulkan püskürməsində

244 Göstərilənlərdən hansı təsirsiz qazdır?

- ☐ Azot
- ☐ Oksigen
- ☐ Karbon
- ☐ Hidrogen
- ☒ argon

245 Sr-89 və Ba-140 İzotpları heyvanların hansı orqanizmində daha çox toplanır?

- ☐ böyrəklərdə
- ☒ sümüklərdə
- ☐ mədəaltı vəzidə
- ☐ qara ciyərdə
- ☐ ağ ciyərdə

246 Mal-qaranın radioaktiv maddələrlə zəhərlənməsinin əsas mənbəyi:

- ☐ texniki vəsait
- ☐ saxlandığı yerlər
- ☐ su hövzələri
- ☒ otlaqlar
- ☐ süni yemlər

247 Radioaktiv hissəciklərin 75%-i insanın hansı orqanı vasitəsilə tutulub saxlanılır?

- ☒ nəfəs orqanları
- ☐ qara ciyər
- ☐ mədə-bağırsaq
- ☐ mədəaltı vəzi
- ☐ qalxanvari vəzi

248 Nəfəs orqanları vasitəsi tutulub saxlanılan radioaktiv hissəciklərin 62,5% tez bir zamanda hansı orqana keçir?

- ☐ ağ ciyəyə
- ☒ mədəyə
- ☐ qara ciyəyə
- ☐ qalxanvari vəziyə
- ☐ Böyrəyə

249 orqanizmə daxil olan radioaktiv hissəciklərin 12,5% -i hansı orqanda toplanır?

- ☒ ağ ciyər
- ☐ mədə
- ☐ qara ciyər
- ☐ böyrək
- ☐ qalxanvari vəzi

250 Radioaktiv hissəciklərin inqalyasiyası nədir?

- ☐ su ilə qarışması
- ☒ hava ilə qarışması

- ☐ torpağa hopması]
- ☐ başqa maddələrdən təmizlənməsi
- ☐ qida ilə qarışması

251 Məməlilər üçün məhvedici radioaktivlik dozası nə qədərdir?

- ☐ 4 qrey
- ☐ 1 qrey
- ☒ 5 qrey
- ☐ 3 qrey
- ☐ 2 qrey

252 1 qrey neçə rada bərabərdir?

- ☐ 50 rada
- ☐ 150 rada
- ☒ 100 rada
- ☐ 250 rada
- ☐ 200 rada

253 Bioloji obyektlərin şüalanma əlatini göstərin:

- ☐ orqanizmin iflic olması b]
- ☒ toxumaların inkişafı zəifləyir və dayanır
- ☐ mübadilə prosesi sürətlənir
- ☐ toxumaların inkişafı artır
- ☐ fermentlərin fəallığı artır

254 AES-da baş verən qəzalar zamanı ətraf mühitin çirklənməsinə ərazinin metroloji və topoqrafik şəraiti təsir göstərmir?

- ☒ təsir göstərir
- ☐ yalnız hava şəraiti təsir göstərir
- ☐ təsir göstərmir
- ☐ yalnız canlı aləmə təsir edir
- ☐ meşə massivi təsir göstərir

255 Azot və karbon qazları radioaktivliyə malikdirmi?

- ☐ malikdir
- ☐ təsirsiz qazlardır
- ☐ radioaktiv qazlardır
- ☐ Tullantı qazlarıdır
- ☒ radioaktivliyə malik deyil

256 Radioaktiv şüalardan xalq təsərrüfatında istifadə etmək mümkündürmü?

- ☒ istifadə etmək olar
- ☐ yalnız aviasiyada
- ☐ istifadə etmək olmaz
- ☐ bütün tikinti sahələrində
- ☐ yalnız tibbi sahələrdə

257 T-132 və MO-99 İzotpları orqanizmində necə fəaliyyət göstərir?

- ☐ təsir etmir
- ☒ orqanizmdən xaric olmur
- ☐ təsir edir
- ☐ öd kisəsində toplanır
- ☐ orqanizmdən xaric olmur

258 T-132 və MO-99 İzotpları insan orqanizmində necə paylanır?

- ☐ qeyri-bərabər
- ☐ az-az
- ☒ bərabər
- ☐ mədədə toplanır
- ☐ qara ciyərdə toplanır

259 Heyvan əti vasitəsilə insan orqanizminə hansı izotoplar keçir?

- ☐ alfa
- ☐ qamma
- ☐ beta
- ☐ stronsium -90
- ☒ T-132 və MO-99

260 Heyvan ətinin qida üçün işlədilməsi təhlükəli doza yükü yarada bilirmi?

- ☒ yaratmır
- ☐ qaynadılmış halda yaradır
- ☐ yaradır
- ☐ sümüksüz olduqda yaradır
- ☐ konservləşdirəndə yaradır

261 Radioaktiv hissəciklərin hava ilə orqanizmə daxil olması necə adlanır?

- ☐ akulyasiya
- ☒ inqalyasiya
- ☐ dezinfeksiya
- ☐ Zəhərlənmə
- ☐ Infeksiya

262 Hazırda Atmosferdə nüvə sınaqları keçirirmi?

- ☐ keçirilir
- ☐ İlin isti fəslində keçirilir
- ☒ keçirilmir
- ☐ Yalnız Atmosferin üst qatında
- ☐ İlin soyuq vaxtı keçirilir

263 Hazırda kosmik fəzada nüvə sınaqlarının keçirilməsinə icazə verilirmi?

- ☒ keçirilmir
- ☐ verilir yalnız 20 km 0dən yüksəkdə
- ☐ verilir
- ☐ verilir yalnız elmi işlər üçün
- ☐ verilir yalnız yerin orbitindən kənarda

264 Atmosferin üst qatında baş verən nüvə partlayışı zamanı hansı çöküntülər az olur?

- ☐ Qlobal çöküntülər
- ☐ kimyəvi çöküntülər
- ☐ radioaktiv çöküntülər
- ☒ Lokal çöküntülər
- ☐ kimyəvi çöküntülər

265 Hazırda su üstündə nüvə sınaqları keçirirmi?

- ☐ keçirilir
- ☐ Sakit okeanda keçirilir
- ☒ keçirilmir
- ☐ Hind okeanında keçirilir
- ☐ Sakit okeanda keçirilir

266 5 qrey şüa alan məməlilərdə nə baş verir?

- ☐ xəstələnir
- ☐ 20-30% ölür
- ☒ məhv olur
- ☐ 30-40% ölür
- ☐ 30-40% ölür

267

İnsanın toxumalarının $\frac{2}{3}$ hissəsi nədən ibarətdir ?

- ☐ karbon və oksigenə
- ☒ sudan və karbondan
- ☐ hidrogen və azotdan
- ☐ karbon və ağır maddələrdən
- ☐ ot və sümükdən

268 Şüalanmanın əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin.

- ☐ hiss edir
- ☐ əhvalı yaxşılaşır
- ☒ hiss etmir
- ☐ əhvalı qısa zamanda pisləşir
- ☐ əhvalı müvəqqətim yaxşılaşır

269 Şüa xəstəliyinin əlamətlərindən biri.

- ☐ tənginəfəslik
- ☐ ürək ağrısı
- ☐ qarın ağrıları
- ☐ böyrək ağrıları
- ☒ dəri səthinin zədələnmə

270 Şüa dozalarının orqanizmdə toplanması necə gedir?

- ☒ gizli
- ☐ hiss olunacaq dərəcədə
- ☐ aşkar
- ☐ sümük toxumalarında
- ☐ hiss olunmayan dərəcədə

271 Ağ ciyər vasitəsilə qana daxil olan təsirsiz qazı göstərin.

- ☐ azot
- ☐ karbon
- ☒ arqan
- ☐ helium
- ☐ ozon

272 ABŞ-ın nüvə sınağı zamanı Eylingin adasının sakinlərinin zərərçəkənlərinin neçə faizində dəri zədələnmələri aşkar edilmişdir?

- ☐ 50
- ☐ 70
- ☐ 80
- ☒ 90
- ☐ 60

273 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Yapon balıqçıları neçə saat radioaktiv şüalanmaya məruz qalmışdılar?

- ☒ 336
- ☐ 225
- ☐ 200
- ☐ 174
- ☐ 192

274 ən çox radioaktiv maddələr heyvanın hansı orqanizmində müşahidə edilir?

- ☒ qalxanvari vəz
- ☐ ürəyində
- ☐ böyrəyində
- ☐ qara ciyərdə
- ☐ ağ ciyərdə

275 Yüngül şüalanmasının ilkin elementlərindən birini göstərin.

- ☐ bağırsaq pozğunluğu
- ☐ taqətsizlik
- ☐ gündə 3-4 dəfə qusma
- ☒ gündə 1-2 dəfə qusma
- ☐ taqətsizlik

276 Orta dərəcəli şüalanmanın ilkin elementlərindən biri:

- ☐ dərinin qızarması
- ☐ bağırsaq pozğunluğu
- ☐ hərarət 39°C-dən yuxarı
- ☐ zəif ürək bulanması
- ☒ 2-3 dəfə qusma və halsızlıq

277 Yüngül şüalanma zamanı xəstəliyin kəskinləşməsi dövrü nə vaxt müşahidə edilir?

- ☒ 5-7 həftələrdə
- ☐ 3-4 həftələrdə
- ☐ 2-3 həftələrdə
- ☐ 4-5 həftələrdə
- ☐ 1-2 həftələrdə

278 Ağır şüalanmanın əsas əlamətləri:

- ☐ bədənin hərarəti azalır
- ☒ tez-tez qusma, ağır kefsizlik, hərarət 38° çox
- ☐ bağırsaq pozğunluğu, hərarət azalır
- ☐ mədə pozğunluğu, dərinin qızarması
- ☐ bədənin taqətsizliyi

279 Göstərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- ☐ Mərdəkan
- ☐ Nardaran
- ☐ Şüvalan
- ☒ Ramanı
- ☐ Bilgəh

280 Gösətərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- ☐ Qəbu
- ☐ Ceyranbatan
- ☐ Nardaran
- ☒ Sabunçu
- ☐ Qala

281 Gösətərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- ☐ Mərdəkan
- ☒ Binəqədi
- ☐ Bilgəh
- ☐ Qaradağ
- ☐ Binə

282 Gösətərilən yaşayış məntəqələrin hansında radioaktivlik daha çoxdur?

- ☐ Nardaran
- ☐ Bilgəh
- ☐ Şüvalan
- ☒ Balaxanı
- ☐ Mərdəkan

283 Suraxanı yaşayış məntəqəsində radioaktivlik nə qədərdir?

- ☒ 40 mkr/s
- ☐ 30-35 mkr/s
- ☐ 50 mkr/s
- ☐ 60 mkr/s
- ☐ 25-30mkr/s

284 Binəqədi yaşayış məntəqəsində radioaktivlik nə qədərdir?

- ☐ 60 mkr/s
- ☐ 50 mkr/s
- ☒ 40 mkr/s
- ☐ 30-35 mkr/s
- ☐ 20-30 mkr/s

285 Mərdəkan qəsəbəsində radioaktivlik nə qədərdir?

- ☐ 7 mkr/s
- ☐ 5 mkr/s
- ☒ 4 mkr/s
- ☐ 8 mkr/s
- ☐ 6 mkr/s

286 Nardaran qəsəbəsində radioaktivlik nə qədərdir?

- ☐ 6 mkr/s
- ☒ 4 mkr/s
- ☐ 3 mkr/s
- ☐ 7 mkr/s
- ☐ 5 mkr/s

287 400 R/30 gün şüa olan insanda nə baş verir?

- ☐ 0-60% sağalır
- ☒ ölür
- ☐ 100% sağalır
- ☐ müalicə oluna bilər

☐ yataq xəstəsi olur

288 Şüalanma miqdarı 4-6 qrey olduqda, o neçənci dərəcəli hesab olunur?

- ☐ 4-cü dərəcəli
- ☐ 2-ci dərəcəli
- ☐ 1-ci dərəcəli
- ☐ 5-ci dərəcəli
- ☒ 3-cü dərəcəli

289 Şüalanma miqdarı 2-4 qrey olduqda, o neçinci dərəcəli hesab olunur?

- ☐ 4-cü dərəcəli
- ☒ 2-ci dərəcəli
- ☐ 1-ci dərəcəli
- ☐ 5-ci dərəcəli
- ☐ 3-cü dərəcəli

290 Çox ağır şüalanmanın 8-12-ci həftələrində nə baş verir?

- ☒ xəstəliyin kəskinləşməsi
- ☐ xəstəliyin yüngülləşməsi
- ☐ sağalma
- ☐ Xəstənin ölməsi
- ☐ xəstəliyin yüngülləşməsi

291 100% sağalma hansı şüalanma zamanı ola bilər?

- ☐ ağır və yüngül
- ☐ orta və ağır
- ☒ yüngül və orta
- ☐ bütün hallarda
- ☐ ağır və çox ağır

292 Hansı şüalanmada xəstələrin 50-80% sağalma ehtimal vardır?

- ☐ Çox ağır
- ☐ orta
- ☐ yüngül
- ☐ Bütün hallarda
- ☒ ağır

293 Çox ağır şüalanma zamanı insanın mədə bağırsaq sistemində nə baş verir?

- ☐ Bağırsaqların istehsalı
- ☐ dəyişiklik olmur
- ☐ Mədənin genişlənməsi
- ☐ Bağırsaq boşalmaları
- ☒ mədə-bağırsaq pozğunluğu

294 Hansı şüalanma zamanı qanda trombositlərin sayı 10-30 min azalır?

- ☐ Çox ağır
- ☐ orta
- ☐ yüngül
- ☐ Ölümcül şüalanmalarda
- ☒ ağır

295 Hansı şüalanma zamanı qanın 1mm³-də leykositlərin sayı 1,3-3 minə qədər azalır?

- ☒ yüngül
- ☐ orta

- ☐ ağır
- ☐ Ölümcül şüalanmalarda
- ☐ çox ağır

296 Uran hansı şüanın əsas mənbəyidir?

- ☐ Rentgen
- ☐ Beta
- ☒ Alfa
- ☐ İttirium
- ☐ qamma

297 Ağır şüalanmanın 2-5 həftələrində nə baş verir?

- ☒ xəstəliyin kəskinləşməsi
- ☐ yüngülləşmə
- ☐ sağalma
- ☐ Qusmaların azalması
- ☐ hərarətin azalması

298 Arqon qazı insanın hansı orqanı vasitəsilə qana daxil olur?

- ☐ Böyrək
- ☒ ağ ciyər
- ☐ mədə
- ☐ Qara ciyər
- ☐ Mədəaltı vəzi

299 Hansı radioaktiv qaz, hansı orqan vasitəsilə qana keçir?

- ☐ Ksenon-mədə
- ☐ tiron-ağ ciyər
- ☐ yod-mədə
- ☐ Hidrogen-qara ciyər
- ☒ ksenon-ağ ciyər

300 Şüalanmanı insan hiss edirmi?

- ☐ şüalanma az olduqda
- ☐ etmir
- ☒ edir
- ☐ şüalanma olmadıqda
- ☐ şüalanma

301 Dəri səthinin zədələnməsi nəyin əlamətidir?

- ☒ şüa xəstəliklərinin
- ☐ dəri-zöhrəvi və xəstəliklərinin
- ☐ ürək ağrısının
- ☐ Allergiya
- ☐ Allergiya

302 Orta dərəcəli şüalanmanın 4-5 həftələrində xəstələrdə nə müşahidə edilir?

- ☒ xəstənin vəziyyətinin kəskinləşməsi
- ☐ qusmanın azalması
- ☐ sağalma
- ☐ Heç bir dəyişiklik olmur
- ☐ yüngülləşmə

303 Şüalanma 1-2 qrey olduqda neçənci dərəcəli şüalanma hesab edilir?

- ☐ 4-cü dərəcəli
☐ 2-ci dərəcəli
☒ 1-ci dərəcəli
☐ 5-ci dərəcəli
☐ 3-cü dərəcəli

304 Hansı miqdarda şüalanma öldürücü hesab edilir?

- ☐ 8-9 qrey
☐ 5-6 qrey
☐ 4-5 qrey
☒ 10 dan çox
☐ 6-8 qrey

305 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı hansı adanın sakinlərində kəskin dəri xəstəliyi olmamışdır?

- ☐ Ronhelan
☐ Yapon balıqçıları
☐ Ronherik
☐ Eylingin
☒ Utirik

306 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Eylingin adasının sakinlərinin neçə faizi dəri xəstəliyinə tutulub?

- ☐ 6
☒ 4
☐ 3
☐ 7
☐ 5

307 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Ronhelan ada sakinləri nə qədər şüa dozası almışlar?

- ☐ 185 R
☐ 255 R
☐ 275 R
☒ 175 R
☐ 235 R

308 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında Ronhelin ada sakinlərinə neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- ☐ 55-56
☐ 15-16
☐ 10-15
☒ 56-57
☐ 45-46

309 ABŞ-ın keçirdiyi (1954-cü il) nüvə sınağında Amerika əsgərləri neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- ☒ 22-28
☐ 12-14
☐ 10-12
☐ 29-36
☐ 20-21

310 ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinlərinə neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- ☒ 33-56
☐ 27-30
☐ 23-26
☐ 57-66
☐ 31-32

311 ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı dəridə yaranan beta yanğınının əsas səbəbi nə idi?

- ☒ radioaktiv kül
- ☐ betta şüası
- ☐ alfa şüası
- ☐ vulkan külü
- ☐ qamma şüası

312 Radioaktiv şüalanma dozalarının əsas xüsusiyyətlərindən birini göstərin.

- ☒ geniş diapazonludur
- ☐ böyük diapazonludur
- ☐ kiçik diapazonludur
- ☐ məhdud diapazonludur
- ☐ yalıtma qabiliyyəti yoxdur

313 ABŞ-ın 1954-cü ild keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Roherik ada sakinləri neçə saat şüalanmaya məruz qalmışlar?

- ☐ 63
- ☐ 43
- ☐ 33
- ☐ 73
- ☒ 53

314 ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Eylingin ada sakinləri nə qədər şüa almışlar?

- ☐ 89 R
- ☒ 69 R
- ☐ 59 R
- ☐ 99 R
- ☐ 79 R

315 ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı Ronherik ada sakinləri nə qədər şüa almışlar?

- ☐ 89 R
- ☒ 69 R
- ☐ 58 R
- ☐ 98 R
- ☐ 78 R

316 ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağında adamlar ən az hansı şüalanmaya məruz qalmışlar?

- ☐ betta
- ☒ daxili
- ☐ xarici
- ☐ qamma
- ☐ alfa

317 ABŞ-ın 1954-cü ildə keçirdiyi nüvə sınağı zamanı hansı adanın sakinləri xəbərdar edilməmişdilər?

- ☐ Fici ada sakinləri
- ☐ Mərca adaları
- ☒ Marşal
- ☐ Filippin ada sakinləri
- ☐ Yapon adaları

318 Nüvə sınağı zamanı Ronhelan ada sakinlərinin orqanizminə qida ilə birlikdə nə qədər şüa keçmişdir?

- ☐ 5 m Ki
- ☒ 3 m Ki
- ☐ 2 m Ki

- ☐ 1 m Ki
☐ 4 m Ki

319 Nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinləri nə qədər şüalanma dozası almışlar?

- ☐ 16 R
☐ 12 R
☐ 10 R
☐ 18 R
☒ 14 R

320 Nüvə sınağı zamanı Utirik ada sakinlərində hansı xəstəliklər qeydə alınmamışdır?

- ☒ kəskin somatik və dəri zədələnmələri
☐ böyrək
☐ ürək
☐ kəskin baş ağrıları və qusmalar
☐ ağ ciyər xəstəlikləri

321 Uşaqları radiasiyadan mühafizə etmək üçün görülən tədbirlərdən biri.

- ☐ meyvədən imtina etmək
☐ sudan imtina etmək
☐ yeməkdən imtina etmək
☐ ət məhsullarından imtina etmək
☒ 2-3 həftə təzə süddən imtina etmək

322 Udulan dozanın miqdarı 2-4 qrey olduqda şüa xəstəliyinin dərəcəsinə göstərin.

- ☐ çox ağır
☒ orta
☐ yüngül
☐ ölümcül
☐ ağır

323 Udulan doza 1-2 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə göstərin.

- ☐ çox ağır
☐ orta
☒ yüngül
☐ ölümcül
☐ ağır

324 Udulan doza 4-6 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə göstərin.

- ☐ çox ağır
☐ orta
☐ yüngül
☐ ölümcül
☒ ağır

325 Udulma dozası 6-10 qrey olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə müəyyən edin.

- ☐ ölümcül
☒ çox ağır
☐ ağır
☐ orta
☐ yüngül

326 Udulma dozası 10 qreydən çox olduqda şüalanma dozasının dərəcəsinə müəyyən edin.

- ☐ çox ağır

- ☐ orta
☐ yüngül
☒ ölümcül
☐ ağır

327 1-ci dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olur?

- ☐ 5-6 qrey
☐ 2-3 qrey
☒ 1-2 qrey
☐ 3-4 qrey
☐ 4-5 qrey

328 2-ci dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olar?

- ☐ 4-5 qrey
☒ 2-4 qrey
☐ 1-3 qrey
☐ 5-6 qrey
☐ 3-4 qrey

329 3-cü dərəcəli şüalanmada insanın şüalanma dozası nə qədər olar?

- ☐ 5-6 qrey
☐ 2-3 qrey
☐ 1-2 qrey
☐ 6-10 qrey
☒ 4-6 qrey

330 Orta dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- ☐ 5-6-cı həftələrdə
☒ 4-5-ci həftələrdə
☐ 5-7-ci həftələrdə
☐ 6-10-cu həftələrdə
☐ 2-5-ci həftələrdə

331 Ağır dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- ☐ 5-6-cı həftələrdə
☐ 4-5-ci həftələrdə
☐ 5-7-ci həftələrdə
☐ 6-8-ci həftələrdə
☒ 2-5-ci həftələrdə

332 Çox ağır dərəcəli şüalanmada kəskin şüalanmanın kəskinlənməsi dövrü.

- ☒ 8-12-ci həftələrdə
☐ 4-5-ci həftələrdə
☐ 5-7-ci həftələrdə
☐ 6-7-ci həftələrdə
☐ 2-5-ci həftələrdə

333 Orta şüalanmada xəstələrin neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- ☐ 80-90%
☐ 60-70%
☐ 50-60%
☒ 100%
☐ 70-80%

334 Ağır şüalanmada xəstələrin neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- ☐ 60-90%
☐ 60-70%
☐ 50-60%
☒ 100%
☐ 50-80%

335 Qanda neytrofillər və trombositlər yoxa çıxmaq və qanyaradan üzvlərinin ağır zədələnməsi hansı şüalanma dərəcəsinə xasdır?

- ☒ çox ağır
☐ orta
☐ yüngül
☐ ölümcül
☐ ağır

336 Bağırsaq pozğunluğunun aşkar edilməsi hansı şüalanma dərəcəsinə aiddir?

- ☒ çox ağır
☐ orta
☐ yüngül
☐ ölümcül
☐ ağır

337 Hansı şüalanmada xəstələri 100% sağaltmaq mümkündür?

- ☐ ağır
☐ orta-ağır
☒ yüngül-orta
☐ çox ağır
☐ orta-çox ağır

338 Ağır dərəcəli şüalanmanın elementini göstərin.

- ☐ trombositlər 6-7 min azalır
☐ trombositlər 40-50 min azalır
☒ trombositlər 10-30 min azalır
☐ trombositlər 8-15 min azalır
☐ trombositlər 5-6 min azalır

339 Ağır şüalanmada trombositlər nə qədər azalır?

- ☐ 20-40 min
☐ 9-10 min
☐ 5-9 min
☐ 40-50 min
☒ 10-30 min

340 Orta şüalanmada trombositlər nə qədər azalır?

- ☐ 45-50 minə qədər
☐ 15 min qədər
☐ 10 minə qədər
☐ 50-60 minə qədər
☒ 20-40 minə qədər

341 Yüngül şüalanmada 1 mm³ qanda leykositlərin sayı nə qədər azalır?

- ☐ 5,3-7 min
☐ 3,5-4,5 min
☒ 1,3-3 min
☐ 8 mindən çox
☐ 4,5-5,2 min

342 Çoxağır dərəcədə şüalanmış neçə faizini sağaltmaq mümkündür?

- ☐ 50-60%
- ☐ 10-20%
- ☐ 10-15%
- ☒ 30-50%
- ☐ 20-25%

343 1954-cü ildə ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında ABŞ əskərlərinin neçə faizi dəri zədələnməsinə məruz qalmışdır?

- ☐ 60
- ☒ 40
- ☐ 30
- ☐ 70
- ☐ 50

344 1954-cü ildə ABŞ-ın keçirdiyi nüvə sınağında Yapon balıqçıları nə qədər şüa dozası almışlar?

- ☒ 240-400 R
- ☐ 140-160 R
- ☐ 120-140 R
- ☐ 400-600 R
- ☐ 160-180 R

345 Elektron beta parçalanma zamanı nə baş verir?

- ☐ uran dağılır
- ☒ neytron protona çevrilir
- ☐ proton neytrona çevrilir
- ☐ torium uranla birləşir
- ☐ pozitronlar ionlaşır

346 Qlobal radioaktiv çöküntülər nəyə deyilir?

- ☐ termosfer çöküntülərinə
- ☒ stratosfer çöküntülərinə
- ☐ troposfer çöküntülərinə
- ☐ atmosfer çöküntülərinə
- ☐ mezosfer çöküntülərinə

347 Məməlilər üçün məhvedici şüalanma dozası nə qədərdir?

- ☒ 5 qrey
- ☐ 3 qrey
- ☐ 2 qrey
- ☐ 6 qrey
- ☐ 4 qrey

348 Beta hissəciklərinin maddədə keçdiyi yol necədir?

- ☐ dairəvi
- ☐ düz xətt
- ☐ əyri xətt
- ☐ ellips formada
- ☒ sınıq xətt

349 Alfa yoxsa beta hissəcikləri daha çox ion törətmə qabiliyyətinə malikdir?

- ☐ hamısı eyni dərəcədə
- ☒ alfa
- ☐ beta

- ☐ mühitdən asılıdır
☐ qamma

350 Hansı amil okeanların radioaktiv çirklənməsinə daha çox təsir edir:

- ☒ nüvə sınaqlarının keçirilməsi
☐ sahəsinin az və ya çox olması
☐ suyun duzluluğu
☐ Sənaye tullantıları ilə çirklənməsi
☐ qitələrlə daha çox əhatə olunması

351 Yod, stransium və bariumun toplandığı orqanları müəyyən edin:

- ☐ dəri və qaraciyər
☐ dalaq, böyrək, ağ ciyər
☐ ağ ciyər və mədə-bağırsaq
☐ böyrək və ağ ciyər
☒ qaraciyər, sümük toxumaları

352 Partlayış məhsulları ilə çirklənmiş otlaqlarda otarılan inəklərin südündən istifadə etmək olarmı?

- ☐ yaşlı adamlar istifadə edə bilirlər
☐ olar
☒ olmaz
☐ qaynadıldıqdan sonra istifadə etmək olar
☐ az miqdarda

353 İnsan orqanizmini radioaktiv yodla güclü daxili şüalanmadan mühafizə etməyin ən təsirli üsulu hansıdır?

- ☐ çoxlu maye qəbul etmək
☐ qıdadan imtina etmək
☐ xüsusi dərmanlar qəbul etmək
☐ pəhriz saxlamaq
☒ yod vasitəsi ilə profilaktika

354 Uşaqları radiasiyadan mühafizə üçün nə kimi tədbirlər görülməlidir?

- ☐ ət məhsullarından istifadə etmək
☒ süddən imtina etməli
☐ tez-tez süd içməli
☐ çoxlu su içməli
☐ çoxlu meyvə-tərəvəz yeməli

355 Radioaktiv yodun qalxanvari vəziyyətə keçməsinin qarşısını almaq üçün nə etmək lazımdır?

- ☒ yodlu kalium həbləri içmək
☐ kələm və pomidor yemək
☐ süd içmək
☐ çoxlu göyərti yemək
☐ çoxlu su içmək

356 Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş meyvə-tərəvəzi yumaqla radioaktivliyi neçə dəfə azaltmaq olar?

- ☒ 50-100
☐ 30-40
☐ 20-30
☐ 100-200
☐ 40-50

357 Qara ciyər və sümük toxumalarında ən çox hansı radioaktiv maddələr toplanır?

- ☐ serium, mis, karbon

- ☒ yod, stransium, borium
- ☐ alfa və betta şüaları
- ☐ qamma şüaları, uran
- ☐ qurğuşun, yod, mis

358 DP-64 cihazı istifadəsinə görə hansı tipə aiddir?

- ☐ Təyyarəyə yerləşdirilir
- ☐ maşına quraşdırılır
- ☐ daşınan
- ☐ Tanka yerləşdirilir
- ☒ stasioner

359 Radioaktiv indikatı hansı diapazona aiddir?

- ☐ 0-25 R/S
- ☐ 0,2-25 R/S
- ☐ 0-100 R/S
- ☒ 0,2-50 R/S
- ☐ 0-60 R/S

360 Rengenmetrlər hansı şüa mənbəylərini ölçə bilərlər?

- ☒ qamma
- ☐ Alfa
- ☐ neytronları
- ☐ protonları
- ☐ beta

361 Rentgenmetrlər radiasiya səviyyəsini hansı məsafədən ölçürlər?

- ☒ 60-70 sm
- ☐ 20-30 sm
- ☐ 10-20 sm
- ☐ 80-90 sm
- ☐ 30-40 sm

362 DP-64 cihazı harada tətbiq edilib?

- ☐ Sadə dayanacaqlarda
- ☒ İdarəetmə məntəqələrində
- ☐ binalarda
- ☐ zirzəmilərdə
- ☐ təztikilən sığınacaqlar

363 Bunlardan hansı radioaktiv indikatoruna aid cihazdır?

- ☐ DP-5A
- ☐ DP-5V
- ☐ DP-22
- ☒ DP-64
- ☐ 1D-1

364 Radiasiya və dozimetrik nəzarət cihazları hansı qrupa bölünür?

- ☐ rentgenmetrlər, dozimetrlər, protektorlar və rengenmetr-radiometr
- ☒ indikatorlar, rentgenmetrlər, radiometrlər, dozimetrlər
- ☐ Indikatorlar, radiometrlər, psixometrlər, DKP-50 A
- ☐ Indikatorlar, dozimetrlər, barometrlər
- ☐ rentgenmetrlər, radiometrlər, və termometrlər

365 Rengenmetrlərdən hazırda istifadə edilmirmi?

- ☐ Zəruriyyət yoxdur
- ☐ Edilə bilməz
- ☐ Fövqaladə hallarda istifadə edilir
- ☒ edilmir
- ☐ Edilir

366 Ionlaşma –qazboşalma üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ Parçalanma zamanı alınan enerjinin miqdarı dozanın gücü barədə fikir yürütməyə
- ☐ işıq parıltısının miqdarı şüalanmanın gücünə düz mütənasib olmasına
- ☒ təsirsiz qazların ionlaşması ilə cərəyanın keçirməsinə
- ☐ Yaranan yeni maddələrin miqdarı şüalanmanın dozasına düz mütənasib olmasına
- ☐ Ionlaşma cərəyanı yaranır

367 İonlaşdırıcı şüaları aşkar etmək üçün aşağıdakı hansı üsullardan istifadə olunur?

- ☒ fotoqrafiya, sintilyasiya, kimyəvi, ionlaşma-qazboşalma
- ☐ Sintilyasiya, ionlaşma, faton buraxma və rəng dəyişmə
- ☐ Fotoqrafiya, kimyəvi qazboşalma, ionlaşmanın baş verməsi
- ☐ Fotoqrafiya, kimyəvi qazboşalma, kağızların qaralması
- ☐ sentilyasiya, ionlaşma, faton buraxma və rəng dəyişmə

368 Radioaktiv şüalanmalar nəyə malik deyillər?

- ☒ qoxuya, dada, rəngə, gözlə görünməyə
- ☐ qoxuya, dada, süzülməyə
- ☐ dada, görünməyə, qatılşmaya
- ☐ rəngə, iyə, gözlə görünməyə, mayeləşməyə
- ☐ qoxuya, hiss olunmağa, buxarlanmağa, xəstəlik törətməyə

369 Şüalanmanın növləri hansılardır?

- ☐ Neytronlar və lazer
- ☐ alfa, palenium
- ☐ qamma, alfa, lazer
- ☐ Qamma və lazer
- ☒ alfa, beta, qamma, neytronlar

370 Udulan dozanın BS-də vahidi nədir?

- ☐ Rentgen/saat
- ☐ qrey
- ☐ bekkerel
- ☐ Rentgen/saniyə
- ☒ C/kq

371 Davamlılığına görə zəhərləyici maddələr neçə cür olur?

- ☐ 3
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☒ 2
- ☐ 4

372 Radioaktivlik nədir?

- ☐ Bir sıra kimyəvi elementlərin şüa buraxmasının getdikcə artması
- ☐ kimyəvi reaksiya zamanı ayrılan yeni maddələrin süd buraxma qabiliyyəti
- ☐ kimyəvi maddələrin parçalanması zamanı ayrılan enerjiden istifadə istifadə olunması
- ☐ bəzi maddələrin şüa buraxmaqla sabitləşməsi
- ☒ bir sıra kimyəvi elementlərin nüvələrinin öz-özünə parçalanması və bu zaman şüa buraxmaq qabiliyyətidir

373 Radiasiya şəraitini qiymətləndirmək üçün ilkin məlumatlar hansılardır?

- ☒ radioaktiv zəhərlənmə törədən nüvə partlayışının növü, küləyin sürəti və istiqaməti
- ☐ Qarşıya qoyulan tapşırıq və onun icra müddəti üzrə göstəriş
- ☐ MM-ə dəstələrinin və ərazidəki əhəlinin sayı və radioaktiv ərazidə qalma vaxtı
- ☐ Radiasiya səviyyəsi və onun ölçmə vaxtı, partlayışdan keçən vaxt
- ☐ Radiasiya dozasının gücü və mümkün şüalanma dozasının təyin edilən miqdarı

374 Podzol torpaqlarda stronsium-90-nın çox olmasının səbəbi nədir?

- ☐ mikroelementlərin azlığı
- ☐ azotun azlığı
- ☐ fosforun azlığı
- ☒ kalsiumun azlığı
- ☐ kaliumun azlığı

375 Radioaktiv yodun qalxanvari vəzidə toplanmasının qarşısını alan

- ☐ Süd qəbul etmək
- ☐ yod-131 qəbul etmək
- ☒ yodlu kalium həbləri içmək
- ☐ zülal qəbul etmək
- ☐ azot -2 oksid qəbul etmək

376 Torpaqda kalsiumun azlığı orada hansı radioaktiv elementin toplanmasına səbəb olur?

- ☒ stronsium-90
- ☐ seziyum
- ☐ yod
- ☐ palonium
- ☐ uran-235

377 İnsanda irsi çatışmamazlığı hansı radioaktiv maddə yaradır

- ☐ stronsium-90
- ☐ uran-235
- ☐ yod-131
- ☒ seziyum-137
- ☐ uran-238

378 Effektiv doza orqanizm üçün xeyirlidirmi?

- ☐ xeyirlidir
- ☐ qalıq dozadan az olduqda
- ☒ zərərli
- ☐ şüalanmadan 10 gün sonra
- ☐ təhlükəli deyil

379 Torpaqdan radioaktiv maddələri necə təmizləmək olar?

- ☐ yumaqla
- ☐ əhəngləməklə
- ☐ gübrələməklə
- ☐ dincə qoymaqla
- ☒ dərin şumlamaqla

380 Torpağın üst qatında ən çox toplanan radioaktiv element hansıdır?

- ☐ rentgen
- ☐ polonium
- ☐ radium
- ☐ yod

☒ stronsium

381 İlk dəfə atom bombası hansı ölkəyə və nə vaxt atılmışdır?

- ☐ ABŞ – 1945-ci il
☐ Almaniya – 1945-ci il
☒ Yaponiya – 1945-ci il
☐ Çin Xalq Respublikası – 1946-cı il
☐ Vyetnam – 1946-cı il

382 24 km yüksəklikdən diametri 75 mkm olan hissəciklərin yerə enmə müddəti nə qədərdir?

- ☐ 10 saat
☐ 14 saat
☐ 12 saat
☐ 18 saat
☒ 16 saat

383 XX əsrin 60-cı illərində radioaktiv tullantıların yığılıb saxlanması üçün hansı ərazilər təklif edilirdi?

- ☐ qumlu səhralar
☐ aralıq dənizi
☐ qara dəniz
☒ dərin okean çökəklikləri
☐ insan yaşamayan ərazilər

384 Torpağın 5 sm qatında stronsium-90 neçə faizi toplanı bilər?

- ☐ 50-60
☒ 70-80
☐ 60-70
☐ 90-100
☐ 80-90

385 24 km yüksəklikdən diametri 33 mkm olan hissəciklərin yerə enmə müddəti nə qədərdir?

- ☐ 70 saat
☐ 90 saat
☒ 80 saat
☐ 110 saat
☐ 100 saat

386 Yerüstü nüvə partlayışlarının çöküntülərinin 87%-ni hansı çöküntülər təşkil edir?

- ☐ global
☐ regional
☒ lokal
☐ dövlətlərarası
☐ planetar

387 İnsanın sümüklərində ən çox hansı radioaktiv maddə toplanır?

- ☐ yod -131
☐ uran – 235
☐ rodium
☐ palanium
☒ stronsium – 90

388 Seziyum-137-nin izotoplarının insan orqanizmində toplanmasını hansı çatışmamazlıqlar yaradır?

- ☐ ağ ciyər xəstəlikləri
☐ mədə-bağırsaq xəstəlikləri

- ☐ böyrək xəstəlikləri
- ☐ qarın yatalağı
- ☒ irsi çatışmamazlıqlar

389 ərzaq məhsullarında kalsiumun çatışmamazlığı hansı radioaktiv maddə ilə əvəz olunur?

- ☐ uran-235
- ☐ sezium-137
- ☐ radium – 222
- ☐ uran 238
- ☒ stronsium-90

390 Nə üçün nüvə partlayışından sonra stronsium-90 Asiya və Afrikanın bir sıra ölkələrinin ərazisinə düşməsi daha çox təhlükə yaradır?

- ☒ torpaqları karbonatlıdır
- ☐ torpaqları azotludur
- ☐ torpaqları selikatlıdır
- ☐ torpaqları kükürlüdür
- ☐ torpaqları fosforitlidir

391 Stronsium-90 insanın əsasən hansı orqanlarında daha çox toplanır?

- ☐ mədəaltı vəzidə
- ☐ qanda
- ☐ öd kisəsində
- ☒ sümüklərdə
- ☐ böyrəklərdə

392 Radioaktiv şüalanma zamanı insan bədənində olan su parçalanırmı?

- ☐ Yalnız kiçik dozada parçalanır
- ☐ parçalanır
- ☒ parçalanmır
- ☐ Ölümdən sonra parçalanma olur
- ☐ Yüksək dozada parçalanmır

393 Gündəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün nə etmək lazımdır?

- ☐ ərazinin planını çəkmək lazımdır
- ☒ dozimetrik nəzarət etmək
- ☐ müşahidə etmək
- ☐ ərazisinin sərhəddi müəyyən edilməlidir
- ☐ ərazinin xəritəsini çəkmək lazımdır

394 Qamma şüalarının ekspozisiya doza vahidini erq/sm^3 ifadə edirmi?

- ☐ Alfa şüalarının vahididir
- ☒ ifadə etmir
- ☐ ifadə edir
- ☐ Beta şüalarının vahididir
- ☐ Bütün şüaların doza vahididir

395 Radioaktiv maddələrin aktivliyi nəyi ifadə edir?

- ☐ Onun gücünü
- ☐ onun səpələnməsi
- ☐ onun enerjisini
- ☐ Doza həddini
- ☒ onun parçalanma sürətini

396 Kulon/kq hansı radioaktiv maddənin ekspozisiya doza vahiddir?

- ☐ sronsium-90
- ☐ radium-226
- ☐ yod-131
- ☐ rentgen
- ☐ uran-238

397 Uran hidrometallurgiya zavodlarında yod-131 tullantısı yaranırmı?

- ☐ belə tullantı yalnız AES-da yaranır
- ☒ yaranmır
- ☐ nüvə partlayışı zamanı yaranır
- ☐ Belə tullantı istehsal prosesində yaranmır
- ☐ Yaranır

398 Erq/q ifadəsi rentgenin ekspozisiya doza vahiddirmi?

- ☐ onun vahididir
- ☐ Bu ifadə düzgün deyil
- ☒ onun vahidi deyil
- ☐ Onun bir neçə vahidi var
- ☐ Onun belə vahidi yoxdur

399 Qrey Lans şüanın ekspozisiya doza vahididir?

- ☐ alfa
- ☐ qamma
- ☐ beta
- ☒ heç birinin
- ☐ rentgen

400 Qrey , Alfa, beta və qamma şüalarının ekspozisiya doza vahididirmi?

- ☐ vahididir
- ☒ vahidi deyil
- ☐ bunlardan ikisinin vahididir
- ☐ Beta şüalarının vahididir
- ☐ Alfa şüalarının vahididir

401 Bərk yanacağın tərkibində üzvi birləşmə və kolçedan şəklində olan kükürdü ayırmaq üçün hansı üsuldən istifadə edilir?

- ☐ rektifikasiya üsulundan
- ☒ hidrotermiki üsuldən
- ☐ oksidləşmə üsulundan
- ☐ termiki üsuldən
- ☐ reduksiya üsulundan

402 Bərk yanacağın tərkibində kolçedan şəklində olan kükürdü ayırmaq üçün hansı üsuldən istifadə olunur?

- ☐ termiki üsuldən
- ☐ oksidləşmə üsulundan
- ☐ adsorbsiya üsulundan
- ☐ mexaniki üsuldən
- ☒ seperasiya üsulundan

403 Maye yanacaqları kükürddən təmizləmək üçün hansı üsuldən istifadə edilir?

- ☐ hidrotermiki üsuldən
- ☒ hidrotəmizləmə üsulundan
- ☐ seperasiya üsulundan
- ☐ adsorbsiya üsulundan
- ☐ termiki üsuldən

404 Tüştü qazlarını kükürd anhidridindən təmizləmək üçün hansı üsuldan istifadə edilir?

- ☐ termiki üsuldan
- ☒ maqnezium üsulundan
- ☐ hidrotermiki üsuldan
- ☐ rektifikasiya üsuldan
- ☐ seperasiya üsulundan

405 Maqnezium üsulu ilə tüştü qazlarından ayrılan kükürd anhidridindən hansı məhsulu istehsal etmək üçün xammal kimi istifadə edilir?

- ☐ nitrat turşusu istehsalında
- ☐ karbonat turşusu istehsalında
- ☐ xlor urşusu istehsalında
- ☐ fosfat turşusu istehsalında
- ☒ sulfat turşusu istehsalında

406 Maye yanacağın yanmasından alınan tüştü qazlarının tərkibindəki hansı qazı təmizləmək üçün əhəng daşından yaxud əhəng suspenziyasından istifadə edilir?

- ☐ CO_3 -ü
- ☐ Ca O-ni
- ☒ CO_2 - ni
- ☐ Mn O-ni
- ☐ Na O-ni

407 Yanacaqların növlərindən asılı olmayaraq bütün yanma proseslərində hansı ən qorxulu və zəhərləyici qaz əmələ gəlir?

Kükürd oksid (SO_2) əmələ gəlir

- ☐ kalsium oksid (Ca O) əmələ gəlir
- ☐ karbon oksid (CO) əmələ gəlir
- ☒ azot oksid (NO)
- ☐ natrium oksid (NaO) əmələ gəlir

408 Hidrotermiki üsuldan istifadə etməklə üzvi yanacağın tərkibində olan hansı şəkildə olan kükürdü ayırmaq olar

- ☒ kolçedan şəkildə
- ☐ buxar şəkildə
- ☐ duz şəkildə
- ☐ nəm şəkildə
- ☐ maye şəkildə

409 Seperasiya üsulu ilə bərk yanacağın tərkibində olan hansı şəkildəki kükürdü ayırmaq olar?

- ☐ maye şəkildə
- ☐ nəm şəkildə
- ☒ kolçedan şəkildə
- ☐ buxar şəkildə
- ☐ duz şəkildə

410 Hansı hadisə zamanı 100-dən çox radioaktiv nuklidlər ətrafa yayılır?

- ☐ AES-da olan qəzalarda
- ☐ Nüvə reaktorlarının partlayışı zamanı
- ☐ AES-da olan yanğınlarda
- ☐ Radioaktiv tullantıların saxlanması zamanı
- ☒ nüvə partlayışları zamanı

411 Alfa hissəciklərinin əsas xüsusiyyəti?

- ☒ az və ya çox ionlaşmaya malikdir
- ☐ qaçış sürəti yoxdur
- ☐ təsirsiz şüalardır
- ☐ suda toplanıb qalır
- ☐ qaçış sürəti yoxdur

412 Radium-226 tullantısı hansı istehsal prosesi zamanı baş verir?

- ☐ AES-da
- ☐ Nüvə partlayışlarında
- ☐ Nüvə reaktorlarında
- ☒ Uran hidrometallurgiya zavodlarında
- ☐ Kimya zavodlarında

413 Hası dozalarının cəmi Effektiv doza adlanır?

- ☐ təkrar şüalanma + qalıq doza
- ☐ dönər doza + dönməz dozaların
- ☐ təkrar şüalanma + qalıq doza
- ☐ Qalıq + dönər + dönməz dozanın
- ☒ dönər + qalıq dozaların

414 Uran hidrometallurgiya zavodlarında Stronsium-90 tullantısı alınır mı?

- ☐ alınır
- ☐ Başqa tullantılar yaranır
- ☒ alınmır
- ☐ Yalnız zərərsiz tullantılar yaranır
- ☐ Bu istehsalda heç bir tullantı yaranmır

415 Uran hidrometallurgiya zavodlarında qaz formalı itirium tullantısı yaranır mı?

- ☐ yaranır
- ☐ Başqa tullantılar yaranır
- ☒ yaranmır
- ☐ Bərk formalı tullantılar yaranır
- ☐ Maye formalı tullantılar yaranır

416 Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suların zərərsizləşdirilməsi ilə bərabər onun tərkibində olan hansı qiymətli metallar da çirkabdan ayrılmalıdır?

- ☐ dəmir və kadmium
- ☐ qalay və alüminium
- ☐ sinki və civə
- ☐ qızıl və mis
- ☒ vanadium və nikel

417 Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularını təmizləmək üçün hansı üsuldən istifadə olunur?

- ☒ qələvi məhlulu ilə neytrallaşdırma
- ☐ turşu məhlulu ilə neytrallaşdırma
- ☐ əhəng məhlulu ilə neytrallaşdırma
- ☐ zülal məhlulu ilə neytrallaşdırma
- ☐ hollid məhlulu ilə neytrallaşdırma

418 Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularının tərkibindəki vanadium və nikeli çökdürmək üçün proses neçə mərhələdə aparılır?

- ☐ üç mərhələdə aparılır
- ☐ beş mərhələdə aparılır
- ☐ bir mərhələdə aparılır
- ☐ dörd mərhələdə aparılır

☒ iki mərhələdə aparılır

419 Hansı radiohissəciklərlə zəif çirklənmiş suların təmizlənməsi onların həcmnin azaldılması və hissəciklərin konsentrasiyasının artırılması prinsipi ilə aparılır ?

- ☐ α – hissəciklərlə çirklənməyə
- ☐ β –hissəciklərlə çirklənməyə
- ☒ radionuklitlərlə çirklənməyə
- ☐ Na – ionları ilə çirklənməyə
- ☐ Cl – ionları ilə çirklənməyə

420 Hansı hissəciklərlə çirklənmiş zəif radioaktiv tullantı suları təmizləndikdən sonra texnoloji proseslərdə təkrar istifadə edilir?

- ☐ α – hissəciklərlə çirklənmiş
- ☐ rodon hissəcikləri ilə çirklənmiş
- ☐ β - hissəciklərlə çirklənmiş
- ☐ yod ionları ilə çirklənmiş
- ☒ radionuklidlərlə çirklənmiş

421 AES-də radioaktiv çirklənmiş suların radionuklidlərlə çirklənmə dərəcəsi gün ərzində necə dəyişir?

- ☐ sabit qalır
- ☒ böyük həddə dəyişir
- ☐ az dəyişir
- ☐ heç dəyişmir
- ☐ tarazlıqda qalır

422 Radionuklidlərdən təmizlənmiş suyun əsas hissəsi fiziki və kimyəvi göstəricilərinə görə yararlı olduqları üçün onlar hara axıdılır?

- ☐ xüsusi çənlərə axıdılır
- ☒ su hövzələrinə axıdılır
- ☐ şaxtalara axıdılır
- ☐ yəaltı laylara axıdılır
- ☐ hovuzlara axıdılır

423 Radionuklidlərlə çirklənmiş zəif aktiv tullantı suların tərkibində olan asılı hissəciklərin və həll olmuş maddələrin praktiki olaraq tam çökdürülməsi necə təmizlənmə adlanır?

- ☐ keyfiyyətli təmizləmə adlanır
- ☐ effektsiz təmizləmə adlanır
- ☒ effektiv təmizləmə adlanır
- ☐ əla təmizləmə adlanır
- ☐ keyfiyyətsiz təmizləmə adlanır

424 AES-in istismarı zamanı yaranan müxtəlif radioaktiv tullantı suların təmizlənməsini düzgün təşkil etmək məqsədilə onların qruplaşdırılması hansı prinsip üzrə aparılır?

- ☐ radionuklidlərin sıxlığına görə
- ☐ radionuklidlərin temperaturuna görə
- ☐ radionuklidlərin müqavimətinə görə
- ☒ radionuklidlərin tipinə görə
- ☐ radionuklidlərin sürətinə görə

425 Radionuklidlərlə çirklənmiş zəif radioaktiv tullantı suları təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- ☐ termiki, bioloji, katalitik, sorbsiya üsullardan
- ☐ kimyəvi, adsorbsiya, mexaniki, termiki üsullardan
- ☐ bioloji, mexaniki, fiziki, katalitik üsullardan
- ☐ termiki, adsorbsiya, mexaniki, katalitik üsullardan
- ☒ fiziki, kimyəvi, termiki, bioloji üsullardan

426 Göstərilən yaşayış məntəqəsinin hansında radioaktivlik az olur?

- ☐ Suraxanı
- ☐ Binəqədi
- ☐ Sabunçu
- ☐ Rəmanı
- ☒ Nardaran

427 Göstərilən yaşayış məntəqəsinin hansında radiasiya fonu 40 mkr/s-dır.

- ☐ Bilgəh
- ☒ Rəmanı
- ☐ Nardaran
- ☐ Mərdəkan
- ☐ Xırdalan

428 Abşeron yarımadasında ən az radioaktivlik haradadır?

- ☐ Xırdalanda
- ☐ Neft daşlarında
- ☐ Pirallahı adasında
- ☐ Qulu qəsəbəsində
- ☒ Bilgəh qəsəbəsində

429 Şimal qütbündə radiasiya fonunun yüksək olmasının əsas səbəbi nədir?

- ☐ yerin öz oxu ətrafında fırlanması
- ☒ Günəş şüalarının intensivliyi
- ☐ yerin günəş ətrafında fırlanması
- ☐ daimi küləklərin təsiri
- ☐ siklonların hərəkəti

430 Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlik daha azdır?

- ☐ Qobu
- ☐ Qaradağ
- ☐ Binəqədi
- ☐ Xaşaxanı
- ☒ Şüvəlan

431 Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlik daha azdır?

- ☐ Lökbatan
- ☐ Qaradağ
- ☒ Mərdəkan
- ☐ Qobu
- ☐ Sahil

432 Yolverilən təhlükəsiz şüalanma dozaları müəyyən edilərkən nə əsas götürülməlidir?

- ☒ dozanın real səviyyəsi
- ☐ dozanın maksimum səviyyəsi
- ☐ dozanın minimum səviyyəsi
- ☐ yalnız qamma şüaları zərərli hesab edilməlidir
- ☐ hər cür şüalanma zərərli hesab edilməlidir

433 Şüalanma zonasında hermetik tutumlar da saxlanılan Sudan istifadə etmək olarmı?

- ☐ olmaz
- ☐ olar, yalnız texniki məqsədlər üçün
- ☒ olar
- ☐ belə suları içmək olmaz

☐ belə sular zəhərlidir

434 Zəif çirklənmə zonasında partlayış məhsullarının parçalanmasından alınan doza (R)

- ☐ 30-300 R
☐ 50-500 R
☒ 40-400 R
☐ 70-700 R
☐ 60-600 R

435 Güclü çirklənmə zonasından partlayış məhsulları parçalanadək alınan doza (R)

- ☐ 300 – 600 (R)
☒ 400-1200 R
☐ 400-1000R
☐ 600-2000R
☐ 500-1500R

436 Təhlükəli çirklənmə zonasında partlayış məhsulları parçalanadək alınan doza (R)

- ☐ 1000-2000 R
☒ 1200 – 4000 R
☐ 1100 – 3000 R
☐ 1400 – 6000 R
☐ 1300 – 500 R

437 Zəif çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- ☐ 5-10 R/S
☐ 7-70 R/S
☐ 6-60 R/S
☐ 9-90 R/S
☒ 8-80 R/S

438 Təhlükəli çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- ☐ 150-300 R/S
☐ 220-450 R/S
☐ 190-340 R/S
☒ 240-800 R/S
☐ 230-500 R/S

439 Güclü çirklənmə zonası üçün etalon doza nə qədərdir?

- ☐ 50-150 R/S
☒ 80-240 R/S
☐ 100-200 R/S
☐ 100-350 R/S
☐ 90-250 R/S

440 Ekspozisiya dozasının gücünüölçən cihazın detektorunu yerdən nə qədər hündürlükdə saxlamaq lazımdır?

- ☐ 0,5 m
☒ 1 m
☐ 0,75 m
☐ fərqi yoxdur
☐ 1.5 m

441 Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş ərazi şərti olaraq necə zonaya ayrılır?

- ☐ 2
☒ 4

- ☐ 3
- ☐ 10
- ☐ 5

442 Qalıq və dönər dozalarının cəmi necə adlanır?

- ☐ ekspozisiya dozası
- ☒ effektivdoza
- ☐ təkrar şüalanma dozası
- ☐ səpələnən doza
- ☐ gündəlik doza

443 Kulon/kiloqram hansı şüaların ekspozisiya dozasını ifadə edir?

- ☐ alfa
- ☒ rentgen
- ☐ betta
- ☐ qalıq şüalarının
- ☐ yuyulan şüalarının

444 İsti neytronları hansı maddələr daha çox udur?

- ☐ qurğuşun
- ☐ polad
- ☐ dəmir
- ☒ boratlı polad
- ☐ çuqun

445 Aşağıdakı maddələrdən hansı isti neytronları daha çox udur?

- ☐ karbon
- ☐ qızıl
- ☒ boratlı qrafit
- ☐ yod
- ☐ gümüş

446 ən çox isti neytronları udan maddəni göstərin:

- ☐ civə
- ☐ kükürd 2 oksid
- ☐ sulfat turşusu
- ☐ sintetik materiallar
- ☒ kadium-qurğuşun

447 450 rad. udulan doza ilə insan bədəninin neçə faizi zədələndikdə ölümə nəticələrə bilər:

- ☐ 30%
- ☐ 40%
- ☒ 50%
- ☐ 20%
- ☐ 60%

448 Zədələnmiş toxumalar nə vaxt bərpa oluna bilər?

- ☐ orta şüalanmada
- ☐ ağır şüalanmada
- ☐ çox ağır şüalanmada
- ☐ bütün cavablar düzdür
- ☒ zəif şüalanmada

449 Uran sənayesinin ayrı-ayrı mərhələlərini ardıcılıqla göstərin:

- ☐ uranın zənginləşdirilməsi, daşınması və nüvə yanacağıının hazırlanması
- ☐ yatağın maliyyələşdirilməsi, kadrların seçilməsi, infrastrukturanın təşkili
- ☒ uran filizinin çıxarılması, emalı, zənginləşdirilməsi və nüvə yanacağıının hazırlanması
- ☐ uran yatağının qiymətləndirilməsi, filizin çıxarılması və daşınması
- ☐ uran filizinin kəşfiyyatı, emalı və zənginləşdirilməsi

450 Udulan şüalanma zamanı orqanizmdə baş verən dönr və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?

- ☐ İnsanın sağ qalmasından
- ☒ şüanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- ☐ şüanın keyfiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- ☐ ətraf mühitin təmizliyindən
- ☐ fərdin yaşından və şüanın keyfiyyətindən

451 Udulan şüalanma zamanı orqanizmdə baş verən dönr və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?

- ☐ İnsanın sağ qalmasından
- ☒ şüanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- ☐ şüanın keyfiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
- ☐ ətraf mühitin təmizliyindən
- ☐ fərdin yaşından və şüanın keyfiyyətindən

452 Şüalanmanın tezliyi nəyə təsir edir?

- ☐ şüalanmanın dövr etməsinə
- ☐ şüalanmanın çoxluğuna
- ☐ Şüalanmanın çökməsinə
- ☐ şüalanmanın davam etməsinə
- ☒ şüalanmanın təsirinə

453 Şüalanmanın təsiri nədən asılıdır?

- ☒ onun tezliyindən
- ☐ onun çoxluğundan
- ☐ onun sürətindən
- ☐ onun dövr etməsindən
- ☐ onun çökməsindən

454 Radioaktiv maddələr və şüalanma mənbəyləri ilə işləyən müəssisələrdə pasportu kim tərtib edir?

- ☒ sanitari nəzarət orqanları
- ☐ yerli idarəetmə orqanları
- ☐ müəssisənin rəhbərliyi
- ☐ müəssisədə olan xüsusi komissiya
- ☐ müəssisənin meneceri

455 Orqanizmin zədələnməsi dərəcəsi şüalanmaya məruz qalan səthin ölçülərindən asılıdır mı?

- ☐ müşahidə olunmamışdır
- ☐ yox
- ☒ bəli
- ☐ selikli qışaları zədələyir
- ☐ fərqi yoxdur

456 Orqanizmdə udulan azacıq şüalanma enerjisi nə kimi dəyişikliklər törədir:

- ☐ yalnız insanlara təsir göstərir
- ☐ az dəyişiklik yaratmır
- ☐ dəyişiklik yaratmır
- ☐ yalnız heyvanlara təsir göstərir
- ☒ dərin bioloji dəyişiklik yaradır

457 Nüvə yanacağı üçün əsas xammal hansı filizdir:

- ☒ uran -235
- ☐ tarnum
- ☐ radium – 226
- ☐ bütün şüalanın maddələr
- ☐ uran – 238

458 Nüvə reaktorları nə vaxt ətraf mühiti çirkləndirir?

- ☒ qəza zamanı
- ☐ dayandığı müddətdə
- ☐ işləyən müddətdə
- ☐ reaktorlar köhnədikdə
- ☐ enerji istehsalı zamanı

459 Kumulyasiya nədir?)

- ☒ kiçik dozaların orqanizmdə toplanması
- ☐ böyük dozaların toplanması
- ☐ şüalanmanın yayılma sürəti
- ☐ şüalanmanın genetik təsiri
- ☐ kiçik dozaların gələcək nəsillə təsiri

460 Küləyin orta sürəti 20 km/s olan halda partlayış mərkəzindən 170 km məsafədə radioaktiv çöküntülər neçə saat sonra müşahidə ediləcəkdir?

- ☐ 7,5 saat
- ☐ 5,5 saat
- ☐ 4,5 saat
- ☒ 8,5 saat
- ☐ 6,5 saat

461 Kumulyasiya nədir?)

- ☐ kiçik dozaların gələcək nəsillə təsiri
- ☐ şüalanmanın yayılma sürəti
- ☐ şüalanmanın genetik təsiri
- ☒ kiçik dozaların orqanizmdə toplanması
- ☐ böyük dozaların toplanması

462 Kiçik dozada şüalanma zamanı zədələnmiş toxumalar öz funksional fəaliyyətini bərpa edə bilərmə?

- ☐ uşaqlarda bərpa olunur
- ☐ qismən bərpa olunur
- ☐ bərpa oluna bilməz
- ☐ yaşlılarda bərpa olunur
- ☒ bərpa oluna bilər

463 İnsan qanında nə qədər şüa aldıqda dəyişiklik baş verir?

- ☐ 0,01 -0,03 R
- ☒ 0,02-0,05 R
- ☐ 0,002-0,005 R
- ☐ 0,002-0,003 R
- ☐ 0,01-0,02 R

464 Ifrat radioaktivlik zamanı nüvə reaktoru qəzaya uğraya bilərmi?

- ☐ reaktor nasaz vəziyyətə düşər
- ☒ qəza baş verə bilər
- ☐ qəza baş verə bilməz

- ☐ reaktorun dayanmasına səbəb olar
☐ radioaktivlik artar

465 Xalq təsərrüfatında radionuklidlərdən istifadə olunması ətraf mühiti çirkləndirirmi?

- ☒ ətraf mühiti çirkləndirir
☐ yalnız su hövzəsini çirkləndirir
☐ çirkləndirmir
☐ yalnız metallurgiya sənayesində ətraf mühiti çirkləndirir
☐ yalnız su hövzəsini çirkləndirir

466 Hazırda nüvə partlayışlarının sınağı harada keçirilməsi qadağan olunmuşdur?

- ☒ atmosferdə, kosmik fəzada və su altında
☐ atmosferdə, kosmik fəzada
☐ atmosferdə
☐ atmosferdə, kosmik fəzada və yer altında
☐ atmosferdə, yerin altında

467 Hansı insanlar şüalanmaya daha çox davamlı olurlar?

- ☐ 20-25 yaşında olanlar
☐ yeniyetmələr
☐ uşaqlar
☐ 25-30 yaşında olanlar
☒ 25 və daha yaşlı adamlar

468 Gücü 100 MBt olan reaktorda gündə nə qədər ağır atom parçalanır?

- ☐ 150 qram
☐ 50 qram
☐ 25 qram
☐ 500 qram
☒ 100 qram

469 Gücü 1 Mt olan yerüstü nüvə partlayışı zamanı lokal radioaktiv çöküntülər ümumi çöküntülərin neçə faizini təşkil edir

- ☐ 77%
☐ 97%
☐ 100%
☐ 65%
☒ 87%

470 Böyük şüalanma hallarında saxta sağlamlıq dövrü necə olur?

- ☐ fasiləli olur
☒ qısa olur
☐ uzun olur
☐ 3-5 il olur
☐ olmur

471 1969-cu ilin iyun ayında Hind okeanının radioaktiv maddələrlə çirklənməsinin səbəbi nə olmuşdur?

- ☐ Amerika süni peykinin qəzaya uğraması
☐ Amerika sualtı gəmisinin qəzaya uğraması
☒ Amerika təyyarəsinin qəzaya uğraması
☐ hərbi təlimlər zamanı baş verən qəzalar
☐ bu rayonda nüvə sınağının keçirilməsi

472 1969-cu ildə hansı hadisə olmuşdur?

- ☐ kosmosa ilk insan çıxmışdı
- ☐ SSRİ süni peyki qəzaya uğradı
- ☒ Amerika təyyarəsinin qəzaya uğraması
- ☐ ilk AES-i tikilmişdir
- ☐ yerin süni peyki buraxıldı

473 0,02 – 0,05 R şüalanın dozasının gündəlik təsiri nəticəsində nə baş verir?

- ☒ qanda dəyişikliklər baş verir
- ☐ dəyişiklik olmur
- ☐ ürəkdə dəyişikliklər yaranır
- ☐ dalaqda dəyişikliklər baş verir
- ☐ yeni kimyəvi birləşmələr yaranır

474 ətraf mühiti radioaktiv maddələrlə çirkləndirən mənbəyi göstərin:

- ☐ elmi tədqiqat laboratoriyaları
- ☒ müxtəlif templi nüvə reaktorlar
- ☐ hərbi sənaye kompleksi
- ☐ üzvi sintez sənayesi
- ☐ sənayenin əsas sahələri

475 ətraf mühiti radioaktiv maddələrlə çirkləndirən mənbəyi göstərin.

- ☐ sənayenin əsas sahələri
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☐ üzvi sintez sənayesi
- ☐ maşınqayırma sənayesi
- ☒ uran sənayesi

476 əgər insan orqanizminə müəyyən müddət ərzində kiçik dozalarda radioaktiv maddə düşərsə nə baş verər?

- ☐ bioloji təsiri yoxdur
- ☐ şüa xəstəliyinə tutulmaz
- ☒ şüa xəstəliyinə tutular
- ☐ adamın fiziki hərəkəti məhdudlaşır
- ☐ radioaktiv maddələr insan orqanizmindən xaric olar

477 Şüalanma zamanı insan bədənində olan suyun parçalanmasından hansı elementlər yaranır?

- ☐ hidrogen və hidroksid
- ☐ hidrogen və hidrat peroksidi
- ☐ hidrogen və hidrat oksidi
- ☐ hidrogen və oksigen
- ☒ hidrogen və hidroksid

478 Polonium və uran orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- ☐ ağır maddələrdi
- ☒ atom nömrələri böyükdür
- ☐ atom nömrələri kiçikdir
- ☐ yüngül maddələrdi
- ☐ radioaktiv maddələrdi

479 Nüvə reaktorların normal işi zamanı onlarda nə qədər qazhallı və uçucu maddələr yaranır?

- ☐ 25%
- ☐ 15%
- ☐ 10%
- ☐ 30%
- ☒ 20%

480 Gücü 100 MBt olan reaktorun 1 il ərzində işləməsi nəticəsində nə qədər radioaktiv maddə əmələ gəlir?

- ☒ 160 MKi
- ☐ 140 MKi
- ☐ 100 MKi
- ☐ 200 MKi
- ☐ 150 MKi

481 Arqon, ksenon, krinton kimi təsirsiz qazlar radioaktivliyə malikdirlərmi?

- ☐ orqanizmdə tezəriyən duzlar törədir
- ☐ təsirsiz qazlardır
- ☒ radioaktivliyə malikdirlər
- ☐ toxumaların tərkibinə daxil olan birləşmələrdir
- ☐ orqanizmdə uzun müddət qalır

482 Ağ ciyər vasitəsilə Qana keçən təsirsiz radioaktiv qazların (arqon, ksenon, krinton və s.) nə kimi xüsusiyyəti vardır?

- ☐ bioloji təsirə malik deyil
- ☒ orqanizmdən tamamilə kənar olunurlar
- ☐ orqanizmdə uzunmüddət qala bilirlər
- ☐ orqanizmdə tez bir zamanda dəyişiklik yaradırlar
- ☐ yumşaq toxumalarda toplanırlar

483 İnqalyasiya nədir?

- ☐ radioaktiv hissəciklərin atmosferdə qalxıb-enməsi
- ☒ radioaktiv hissəciklərin hava ilə birlikdə orqanizmin daxilinə keçməsi
- ☐ radioaktiv maddələrin dağılması
- ☐ radioaktiv maddələrin səpəlməsi
- ☐ radioaktiv çirklənmənin xüsusi maddələrlə təmizlənməsi

484 Nüvə partlayışından sonra radioaktiv çirklənmənin miqyası və dərəcəsi hansı amillərdən asılıdır?

- ☒ göstərilən amillər hamısı düzdür
- ☐ partlayışın gücündən
- ☐ partlayışın növündən
- ☐ göstərilən amillərin heç biri düz deyil
- ☐ metroloji və topoqrafik şəraitdən

485 Daşıyıcı raketlər və süni peyklər qəzaya uğrayarkən ətraf mühiti hansı radioaktiv maddələrlə daha çox çirkləndirirlər

- ☐ uran-238
- ☐ uran 238 və yod-131
- ☒ stronsium-90 və plutonium-238
- ☐ radium-226
- ☐ uran – 235

486 Tivillərin qılaflarının dağılması nüvə reaktorlarında nə baş verir?

- ☐ enerjinin artması
- ☐ radioaktivliyin artması
- ☐ istiliyin artması
- ☐ reaktorda qısa qapanmaların yaranması
- ☒ qəzaların yaranması

487 Şüalanma zamanı insan bədənində olan suyun parçalanmasından hansı elementlər yaranır?

- ☐ hidrogen peroksid və hidrat oksidi
- ☐ hidrogen və hidrogen peroksid

- ☐ hidrogen və hidrat oksidi
☐ hidrogen və oksigenə
☒ hidrogen və hidroksid

488 Şüalanma zamanı orqanizmdə dönər və dönməz xarakterli dəyişikliklər nədən asılıdır?

- ☐ zədələnmiş toxumaların sayından
☐ orqanizmin fərdi xüsusiyyətindən
☐ udulan şüalanmanın kəmiyyətindən
☐ orqanizmdə suyun parçalanmasından
☒ udulan dozanın kəmiyyətindən və orqanizmin fərdi xüsusiyyətlərindən

489 Udulma dozası 2-4 qrey olan xəstəlikləri müalicə edərkən neçə faiz sağlması mümkündür?

- ☒ 100%
☐ 50-80%
☐ 30-50%
☐ 80-100%
☐ 60-90%

490 Ağır dərəcədə şüalanmaya məruz qalmış adamlarda hansı əlamətlər olur?

- ☐ ölümlə nəticələnir
☒ tez-qusma, ağır kefsizlik, hərarətin 38°S -də yüksəlməsi

- ☐ gündə 2-3 dəfə qusma, halsızlıq, hərarətin azacıq yüksəlməsi
☐ xəstələrin 30-50%-ni sağaltmaq mümkündür
☒ dərinin qızarması, maddə pozğunluğu, hərarətin 38°S -dən çox olması

491 Radiaktiv maddələr və şüalanma mənbəyləri ilə işləyən müəssisələr neçə kateqoriyaya bölünürlər:

- ☐ – 5
☒ – 3
☐ – 2
☐ – 6
☐ – 4

492 Maye tullantılar nə zaman radioaktiv sayılır:

- ☐ onların aktivliyi olmasın
☐ onların aktivliyi sudakı BBQ-də az olsun
☒ onların aktivliyi sudakı BBQ-dən yüksək olsun
☐ mayenin aktivliyi bərk cismin aktivliyinə bərabər olsun
☐ onların aktivliyi havadakından çox olsun

493 Laboratoriyalarda saxlanılan radioaktiv maddələrin miqdarı nə qədər olmalıdır?

- ☐ illik sərfdən çox olmamalıdır

- ☒ həftəlik sərfdən çox olmamalıdır
☐ gündəlik sərfindən çox olmamalıdır
☐ məhdudiyyət yoxdur
☐ aylıq sərfdən çox olmamalıdır

494 əgər havaya radioaktiv aerosol axıdılırsa onda nə etmək lazımdır?

- ☐ oksigen balonlarından istifadə etmək
☒ nəfəs yollarını izolə edən vasitələrdən istifadə etmək
☐ qapalı yerdə gizlənməli
☐ heç bir vəsaitdən istifadə edilməməlidir
☐ nəfəs yollarını qapamaq

495 Bütün radiasiya nəzarəti qeydə alınır və bu sənədlər neçə il müddətində saxlanılır?

- ☐ 40 il
☐ 20 il
☐ 10 il
☐ 50 il
☒ 30 il

496 Müəssisələrdə dozimetrik və radiometrik nəzarəti hansı orqanlar həyata keçirir?

- ☒ radiasiya təhlükəsizliyi şöbəsi
☐ texniki nəzarət şöbəsi
☐ müəssisələrin rəhbərliyi
☐ əməyin təşkili şöbəsi
☐ sanitariya nəzarət orqanları

497 XX əsrin 50-ci illərində radioaktiv tullantıların harada bastırılması layihələşdirilmişdir.

- ☐ Böyük Səhra
☐ Azov dənizi
☐ Aralıq dənizində
☒ Qara dəniz
☐ Sakit okean

498 xüsusi aktivlikdən asılı olaraq radioaktiv maddələr neçə qrupa bölünürlər:

- ☒ 4
☐ 2
☐ 6
☐ 5
☐ 3

499 Açıq şüalanma mənbəylərində aparılan işlər neçə sinifə bölünürlər:

- ☐ – 4
☐ – 6
☐ – 7
☒ – 3
☐ – 5

500 $2,22 \cdot 10^9$ parçalanma sürəti neyi ifadə edir?

- ☐ ionlaşmanı
☐ birmillikürünü
☒ Birmikrokürünü
☐ parçalanma sabitliyini
☐ birmillikürünü

501 AES-in baş binalarının quraşdırılması və zonalara görə yerləşdirilməsi hansı prinsip üzrə aparılır?

- ☐ baryerlərlə ayırma prinsipinə görə
- ☒ sanitar-gigiyena prinsipinə görə
- ☐ arakəsmələr prinsipinə görə
- ☐ divarlar çəkmək prinsipinə görə
- ☐ cəpərlərlə ayırma prinsipinə görə

502 AES-də baş binalar radioaktivlik dərəcəsinə görə hansı rejim zonalarına bölünür?

- ☐ məcburi və azad rejim zonalarına
- ☐ qaranlıq və işıq rejim zonalarına
- ☐ qapalı və açıq rejim zonalarına
- ☐ azad və ciddi rejim zonalarına
- ☒ ciddi və sərbəst rejim zonalarına

503 AES-in hansı rejim zonasında sahələr xidmət olunmayan və yarım xidmət olunan zonalara bölünür?

- ☐ azad rejim zonası
- ☒ ciddi rejim zonası
- ☐ qapalı rejim zonası
- ☐ məcburi rejim zonası
- ☐ sərbəst rejim zonası

504 AES-in hansı rejim zonasında reaktor yerləşdirilir və reaktor işləyən zaman oraya heç kim buraxılmır?

- ☐ azad rejim zonasında
- ☐ sərbəst rejim zonasında
- ☐ məcburi rejim zonasında
- ☐ qapalı rejim zonasında
- ☒ ciddi rejim zonasında

505 AES-də sərbəst rejim zonasının istehsal zonalarında havanın temperaturunun, nəmliyinin, tozlanmasının qiymətinin sanitar norma qiymətində saxlanılması üçün hansı qurğulardan istifadə edilir?

- ☒ ventilyasiya qurğularından
- ☐ düz axın qurğularından
- ☐ sorma qurğularından
- ☐ tozsoran qurğulardan
- ☐ konveksiya qurğularından

506 AES-də reaktoru artıq yükləmək üçün dayandırılıqda çıxan radioaktiv qazların miqdarı çox olur. Bu vəziyyət nə qədər müddət davam edir?

- ☒ 6 – 8 saat
- ☐ 3 – 4 saat
- ☐ 5 – 7 saat
- ☐ 2 – 3 saat
- ☐ 4 – 6 saat

507 AES-də ilin bütün mövsümlərində otaqlarda havanın temperaturunu normal saxlamaq məqsədilə xüsusi ventilyasiya sistemlərində süzgəcdən sonra hava axını yolunda hansı aparat yerləşdirilir?

- ☐ qızdırıcı yerləşdirilir
- ☒ kolorifer yerləşdirilir
- ☐ monometr yerləşdirilir
- ☐ dozimetr yerləşdirilir
- ☐ kolorimetr yerləşdirilir

508 AES-də ventilyasiya havasının atmosfərə atılmasını təmin etmək məqsədilə hansı hündürlükdə ventilyasiya boruları quraşdırılır?

- ☒ 100 m və daha çox
- ☐ 70 m və daha çox
- ☐ 50 m və daha çox
- ☐ 105 m və daha çox
- ☐ 120 m və daha çox

509 AES – in ciddi rejim zonasında istismarçılar və avadanlıqlar hansı şüalandırmaya məruz qalırlar ?

- ☒ radiasiya şüalanmasına
- ☐ elektromaqnit şüalanmasına
- ☐ istilik şüalanmasına
- ☐ işıq şüalanmasına
- ☐ optik şüalanmaya

510 AES- də işçilər xüsusi sanitar – icazəsi vəsiqəsi ilə stansiyanın hansı zonasına buraxılırlar ?

- ☐ açıq rejim zonasına
- ☐ sərbəst rejim zonasına
- ☐ xüsusi rejim zonasına
- ☒ ciddi rejim zonasına
- ☐ qapalı rejim zonasına

511 AES- də havanı və qaz- hava qarışığını hansı hissəciklərdən təmizləmək üçün yeganə üsul olaraq süzgəclərdən istifadə edilir ?

- ☐ küləkdən
- ☐ tozlardan
- ☒ aerozollardan
- ☐ buxardan
- ☐ tüstülərdən

512 AES-də aktivləşdirilmiş kömürlə işləyən adsorbsiya süzgəclərindən istifadə etməklə hansı radioaktiv maddəni tullantı qazlardan ayırmaq olur ?

- ☐ radioaktiv karbonu
- ☒ radioaktiv yodu
- ☐ radioaktiv seleni
- ☐ radioaktiv natriumu

513 AES- də ciddi rejim zonasında istilik enerjisi istehsal edən hansı blok yerləşdirilir?

- ☐ su kamerası
- ☐ ocaq
- ☐ qazan
- ☐ tvellerlər
- ☒ reaktor

514 AES-də radioaktiv qazları aktivsizləşdirmək üçün hansı qurğudan istifadə edilir?

- ☐ destillə qurğusundan
- ☐ rektifikasiya qurğusundan
- ☐ absorbsiya qurğusundan
- ☐ katalizator qurğusundan
- ☒ adsorbsiya qurğusundan

515 AES-də radioaktiv qazları aktivsizləşdirmək üçün onları harada saxlayırlar?

- ☐ hovuzlarda saxlanılır
- ☒ qazholderlərdə saxlanılır
- ☐ anbarlara saxlanılır
- ☐ rezervuarlara vurulur
- ☐ şaxtalara vurulur

516 AES-in ciddi rejim zonasına işçilər hansı normativ sənədlər əsasında buraxılır?

- ☐ xüsusi vəsiqə ilə
- ☐ xüsusi buraxılış sənədi ilə
- ☒ xüsusi sanitar-icazəsi vəsiqəsi ilə
- ☐ sərbəst giriş mümkündür
- ☐ şəxsiyyət vəsiqəsi ilə

517 AES-in hansı rejim zonasında işçilərin və avadanlıqlarına radiasiya şüalanması ehtimalı aradan qaldırılır?

- ☒ sərbəst rejim zonasında
- ☐ ciddi rejim zonasında
- ☐ açıq rejim zonasında
- ☐ məcburi rejim zonasında
- ☐ azad rejim zonasında

518 AES-in hansı rejim zonasında istismarçılar və avadanlıqlar radiasiya şüalanmasına məruz qalır?

- ☐ azad rejim zonasında
- ☐ qapalı rejim zonasında
- ☐ məcburi rejim zonasında
- ☒ ciddi rejim zonasında
- ☐ açıq rejim zonasında

519 Çox ağır şüalanma zamanı udulan dozanın miqdarı nə qədər ola bilər?

- ☒ 6-10 qrey
- ☐ 4-6 qrey
- ☐ 2-4 qrey
- ☐ 10-15 qrey
- ☐ 6-7 qrey

520 Buxar qazanlarında konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suları təmizləmək üçün hansı təmizləyici sxemlərdən istifadə edilir?

- ☒ bir pilləli təmizləmə sxemindən
- ☐ üç pilləli təmizləmə sxemindən
- ☐ çox pilləli təmizləmə sxemindən
- ☐ ion mübadiləsi sxemindən
- ☐ ikipilləli təmizləmə sxemindən

521 Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularını neytrallaşdırılması prosesi hansı maddələrlə aparılır?

- ☐ turşu və kalium qələvisi ilə
- ☐ maqnezium və əhəng ilə
- ☐ silisium və kadmium ilə
- ☐ kalsium və əhəng ilə
- ☒ əhəng və natrium qələvisi ilə

522 Konvektiv qızma səthlərin yuyulması zamanı yaranan çirkab sularının tərkibindəki nikelin çökməsi üçün proses pH-ın hansı qiymətlərində və hansı məhlulda aparılır?

- ☐ pH = 5 qiymətində, qələvi məhlulunda aparılır
- ☐ pH ≤ 10 qiymətində, qələvi məhlulunda aparılır
- ☒ pH ≥ 10 qiymətində, əhəng məhlulunda aparılır
- ☐ pH = 4 qiymətində, əhəng məhlulunda aparılır
- ☐ pH = 8 qiymətində, turşu məhlulunda aparılır

523 Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab sularını qaynama temperaturunda emal edən zaman pH = 1,2 ÷ 2 qiymətlərində vanadiumun çökməsi neçə faiz təşkil edir?

- ☐ 90 ÷ 91,5%-ə qədər

- ☐ 75,5 ÷ 80,5%-ə qədər
- ☐ 80,5 ÷ 88,5 %-ə qədər
- ☒ 92,5 ÷ 95%-ə qədər
- ☐ 60 ÷ 75,5%-ə qədər

524 Konvektiv qızma səthlərinin çirkab suları çoxlu miqdarda dəmir oksidi, külün həll olmayan hissəsi, natamam yanma məhsulları ilə çirklənməsinə baxmayaraq onun pH-ı hansı qiymətlərdə olur?

- ☐ pH = 9 ÷ 12 qələvili olur
- ☐ pH = 8 ÷ 10 qələvili olur
- ☐ pH = 9 ÷ 9,5 neytral olur
- ☒ pH = 9 ÷ 12 qələvili olur
- ☐ pH = 2,5 ÷ 3 turşulu olur

525 İki mərhələdə prosesi aparmaqla konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularındakı hansı metalları çökdürmək olar ?

- ☒ vanadium və nikkeli
- ☐ qızıl və sinki
- ☐ dəmir və misi
- ☐ gümüş və dəmiri
- ☐ civə nikkeli

526 Konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularının qaynama temperaturunda emal gedən zaman PH- ın hansı qiymətlərində vanadiumun çökməsi 92,5÷ 95 % qədər olur ?

- ☐ 1,5 ÷ 2,5
- ☐ 1,25 ÷ 1,5
- ☐ 1,05 ÷ 1,95
- ☒ 1,2 ÷ 2
- ☐ 1,5 ÷ 2,5

527 Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı çirkab sularının tərkibindəki hansı metalın çökməsi üçün PH □ 10 qiymətində proses əhəng məhlulu ilə aparılır ?

- ☐ civənin
- ☐ dəmirin
- ☒ nikkelin
- ☐ sinkin
- ☐ vanadiumun

528 Hansı çirkab suları təmizləmək üçün fiziki və kimyəvi üsullar kompleks çəkildə tətbiq olunur ?

- ☐ nişastalı çirkab suları
- ☐ qələvi çirkab suları
- ☒ radioaktiv çirkab suları
- ☐ civəli çirkab suları
- ☐ turşulu çirkab suları

529 İki mərhələdə prosesi aparmaqla konvektiv qızma səthlərinin çirkab sularındakı hansı metalları çökdürmək olar ?

- ☐ gümüş və dəmiri
- ☐ civə nikeli
- ☐ dəmir və misi
- ☐ qızıl və sinki
- ☒ vanadium və nikkeli

530 Son zamanlar çirkab suları təmizləmək üçün tətbiq olunan təmizləmə üsulları aşağıdakı növlərə bölünür. Hansı cavab düzgün deyil?

- ☐ biokimyəvi üsul

- ☐ qatışıqların və suyun faza halının dəyişməsi ilə təmizlənməsi üsulu
- ☐ qatışıqların bilavasitə ayrılması üsulları
- ☒ ekzotermik reaksiya ilə təmizləmə üsulu
- ☐ qatışıqların çevrilmə üsulu

531 Çirkab sularının tərkibindəki qarışıqların kimyəvi xassələrini dəyişməklə onların çevrilməsi ilə təmizlənməsi üsulları aşağıdakı yarımqruplara bölünür. Hansı cavab düzgün deyil?

- ☐ oksidləşmə – reduksiya prosesləri
- ☐ çətin həll olan birləşmələrin yaranması
- ☒ polimerləşmə prosesləri
- ☐ parçalanma və sintez prosesləri
- ☐ termiki emal prosesləri

532 Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı yaranan çirkab suların qələvi məhdudu ilə neytrallaşdırılması zamanı zəhərli maddələrin əsas hissəsi hansı birləşmələr şəklində çökür?

- ☐ hidrooksid və karbit
- ☐ hidrooksid və karbonat
- ☒ hidrosulfid və soda
- ☐ hidroftor və sulfat
- ☐ hidroxlor və fosfat

533 Hidrovlili külatma qurğularının çirkab sularının tərkibində qarışıqların konsentrasiyası çox olduğuna görə belə sular təmizlənir?

- ☒ yalnız zərərsizləşdirilir
- ☐ yalnız neytrallaşdırılır
- ☐ yalnız qələviləşdirilir
- ☐ yalnız buxarlandırılır
- ☐ yalnız çökdürülür

534 Hidrovlili külatma qurğularının çirkab suları zərərsizləşdirildikdən sonra hara axıdılır?

- ☒ su hövzələrinə axıdılır
- ☐ göllərə axıdılır
- ☐ çaylara axıdılır
- ☐ xüsusi hovuzlara axıdılır
- ☐ yeraltı laylara axıdılır

535 Hidravliki külatma qurğularının zərərsizləşdirilməsi hansı üsullarla aparılır?

- ☐ fiziki və kimyəvi üsullarla
- ☐ flotasiya və köpdürmə üsulları ilə
- ☐ texniki və fiziki üsullarla
- ☒ çökdürmə və sorbiya üsulları ilə
- ☐ kimyəvi və bioloji üsullarla

536 Maye şəklində olan zəif aktiv radioaktiv tullantıları aktivləşdirmək üçün hansı qurğulara göndərilir?

- ☐ saxtalara göndərilir
- ☐ STK-ya göndərilir
- ☒ XTQ-ya göndərilir
- ☐ mədənlərə göndərilir
- ☐ xüsusi anbarlara göndərilir

537 Konvektiv qızma səthlərinin yuyulması zamanı çirkab sularının tərkibindəki hansı metalın çökməsi üçün $PH \geq 10$ qiymətində proses əhəng məhlulu ilə aparılır ?

- ☐ civənin
- ☐ dəmirin
- ☒ nikkelin
- ☐ sinkin
- ☐ vanadiumun

538 AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün hansı təmizləmə üsulundan istifadə edilir?

- ☐ sorbsiya üsulunda
- ☐ termiki üsuldan
- ☒ kəoqulyasiya üsulundan
- ☐ əhəng üsulundan
- ☐ mexaniki üsuldan

539 Radioaktiv çirklənmiş suların ilk emal prosesindən sonra növbəti emal prosesi hansı süzgəclərdə aparılır?

- ☐ piy süzgəclərində aparılır
- ☐ yağ süzgəclərində aparılır
- ☐ mexaniki süzgəclərdə aparılır
- ☐ lifli süzgəclərdə aparılır
- ☒ ionit süzgəclərdə aparılır

540 Hidrotexniki qurğulardan hansı qurğunun vəzifəsi yük qrafikinə uyğun olaraq SES-ləri su ilə fasiləsiz təmin etməkdən ibarətdir

- ☐ su aşırarlar
- ☐ su tullayanlar
- ☒ su gətürücülər
- ☐ su buraxanlar
- ☐ su paylayanlar

541 Qədim zamanlarda insanlar axar suların enerjisindən istifadə edərək hansı qurğuları yaratmışlar?

- ☐ körpü və bəndləri
- ☐ hovuz və quyuları
- ☐ sututurları və gölləri
- ☐ bəndlər və dəyirmanlar
- ☒ su çarxları və dəyirmanları

542 Cənub qütblərində radiasiya fonu nə üçün çoxdur?

- ☐ daimi küləklərin istiqaməti ilə
- ☒ günəş şüalarının intensivliyi ilə
- ☐ buzlaq sahəsinin çoxluğu ilə
- ☐ antisiklonların təsiri ilə
- ☐ soyuq iqlim şəraiti ilə

543 Hansı radioaktiv maddənin izotopları insan bədənində bərabər paylanır?

- ☐ qurğuşun
- ☐ alfa və beta şüaları
- ☐ uqar-235
- ☐ qamma şüaları
- ☒ seziyum

544 Havadakı radioaktiv hissəciklərin ümumi miqdarının neçə faizi nəfəs orqanlarında tutulub saxlanılır?

- ☐ 70%
- ☐ 55%
- ☐ 45%
- ☒ 75%

☒ 65%

545 Nüvə partlayışı zonasında hansı yerli ərzaq məhsullarından istifadə edilməsi daha təhlükəlidir?

- ☒ süd
- ☐ yağ və pendir
- ☐ çörək
- ☐ ət
- ☐ qaymaq

546 Radioaktiv maddələrlə çirklənmiş təzə südü nə etmək lazımdır?

- ☒ ondan yağ, pendir, qaymaq hazırlamaq
- ☐ məhv etmək
- ☐ torpağa basdırmaq
- ☐ uzun müddət qapalı yerdə saxlamaq
- ☐ içmək

547 Karbonatı torpaqlarda nüvə partlayışı zamanı südün radioaktivliyi və ona düşən yod izotoplarının miqdarı silikatlı torpaqlardakından neçə dəfə artıq ola bilər?

- ☒ 5 dəfə
- ☐ 3 dəfə
- ☐ 2 dəfə
- ☐ 10 dəfə
- ☐ 4 dəfə

548 ət-süd məhsullarına radioaktiv maddələrin keçməsinin əsas səbəbi nədir?

- ☐ sahələrin suvarılması
- ☐ su mənbəyləri
- ☐ hava infeksiyası
- ☐ heyvanların qapalı şəraitdə saxlanması
- ☒ otlaqlar

549 Uşaqları radiasiyadan mühafizə etmək məqsədilə onlara 2 həftə ərzində hansı ərzaq məhsulunu vermək təhlükəlidir?

- ☐ göyərtili
- ☐ ət və ət məhsulları
- ☐ çörək
- ☒ süd
- ☐ meyvə

550 Ümumi şüalanmaya nə daxildir?

- ☐ daxili və xarici şüalanma
- ☐ yalnız xarici şüalanmalar
- ☐ yalnız daxili şüalanmalar
- ☒ xarici, daxili və təmasda olmaqla şüalanma
- ☐ yalnız təmasda olmaqla şüalanma

551 Nüvə partlayışından sonra sahələrdəki taxılı, bağlardakı meyvəni, tərəvəzi necə qorumaq olar? (Sürət 21.05.2014 14:46:37)

- ☒ onları mühafizə etmək mümkün deyil
- ☐ yumaqla
- ☐ dərmanlamaq
- ☐ onları şumlamaqla
- ☐ sahələrə polietilen plylonka çəkməklə

552 Partlayış məhsulları ilə çirklənmiş otlaqlarda otarılan heyvanların ətinin işlədilməsi nə kimi təhlükə yaradır?

(Sürət 21.05.2014 14:46:50)

- ☐ az miqdarda istifadə etmək olar
- ☒ təhlükəli doza yükü yarada bilmir
- ☐ təhlükəli doza yükü yaradır
- ☐ yalnız südünü içmək olar
- ☐ qəti istifadə etmək qadağandır!

553 Aşağıdakı kimyəvi elementlərdən hansı radioaktivliyə malikdir:

- ☒ torium, kalifornium, radium
- ☐ kalifornium, torium, qurğuşun
- ☐ uran, civə, radium
- ☐ uran, radium, iod
- ☐ radium, torium, miss

554 Qamma şüaları xassələrinə görə hansı şüalara oxşayır?

- ☒ rentgen şüalarına
- ☐ lazer şüalarına
- ☐ alfa şüalarına
- ☐ heç bir şüaya oxşamır
- ☐ beta şüalarına

555 Radioaktiv maddələrin parçalanma sürəti necə müəyyən edilir?

- ☐ atomların hərəkət sürəti ilə
- ☒ yarımparçalanma dövrü ilə
- ☐ saatla
- ☐ parçalanmanın sürəti yoxdur
- ☐ tam parçalanma dövrü ilə

556 Radioaktiv parçalanmanı dayandırmaq olarmı?

- ☐ yalnız AES-lərdə olar
- ☒ olmaz
- ☐ olar
- ☐ yalnız laboratoriyalarda olar
- ☐ xüsusi təsir vasitəsilə dayandırmaq olar

557 Radioaktiv parçalanmanı sürətləndirmək olarmı?

- ☐ nüvə partlayışı zamanı olar
- ☒ olmaz
- ☐ olar
- ☐ yalnız laboratoriyalarda olar
- ☐ təsir göstərməklə olar

558 Alfa şüaları necə şüalardır?

- ☐ rentgen şüalardır
- ☐ qısdalğalı şüalardır
- ☐ mənfi yüklü
- ☒ müsbət yüklü
- ☐ uzundalğalı şüalardır

559 Betta şüaları necə şüalardır?

- ☐ uzun dalğalı şüalardır
- ☒ mənfi yüklü
- ☐ müsbət yüklü
- ☐ rentgen şüalardır

☐ qısdalğalı şüalardır

560 Qamma şüaları necə şüalardır?

- ☐ uzun dalğalı şüalardır
☐ mənfi yüklü
☐ müsbət yüklü
☐ rentgen şüalarıdır
☒ qısdalğalı şüalardır

561 200000 – 300000 km/san sürətlə hansı şüalar ətrafa yayılır?

- ☐ rentgen
☒ betta
☐ alfa
☐ qısdalğalı şüalar
☐ qamma

562 Təbii uranın tərkibində nə qədər Uran-235 olur?

- ☐ 0,1%
☐ 1%
☐ 2%
☒ 0,07%
☐ 0,5%

563 Bir mikrokürinin parçalanma aktivliyini göstərin:

- ☐ $22 \cdot 10^{15}$ parçalanma/ dəq.
☒ $22 \cdot 10^9$ parçalanma/ dəq.
☐ $22 \cdot 10^6$ parçalanma/dəq.
☐ $22 \cdot 10^{18}$ parçalanma/ dəq.
☐ $22 \cdot 10^{12}$ parçalanma/ dəq.

564 Bakı şəhəri üçün təbii radiasiya fonu nə qədərdir?

- ☐ 4-8 mkr/s
☐ 8-10 mkr/s
☒ 6-12 mkr/s
☐ 15-25 mkr/s
☐ 2-4 mkr/s

565 Çernobıl AES-da baş verən qəza nəticəsində Belarusun nə qədər ərazisi radioaktiv çirklənməyə məruz qalmışdır?

- ☐ 0,5 min km^2
☐ min km^2
☐ 0,3 min km^2
☒ 0,4 min km^2
☐ 0,2 min km^2

566 xalq təsərrüfatından

- ☐ sənayedə
☒ nüvə yanacağında
☐ xalq təsərrüfatından

☐ kənd təsərrüfatında
☐ tibbdə

567 İlbizlər və insanlar müvafiq olaraq 30 gün ərzində ardıcıl olaraq nə qədər radiasiya alsalar məhv olarlar:

☐ 1000; 150 rentgen/30 gün
☐ 1500; 200 rentgen/30 gün
☐ 20000; 300 rentgen/30 gün
☒ 20000; 400 rentgen/30 gün
☐ 200; 300 rentgen/30 gün

568 Nardaran, Bilgəh və Mərdəkan qəsəbələrində radiasiya fonu nə qədərdir?

☒ 3 mkr/s
☐ 7 mkr/s
☐ 1 mkr/s
☐ 4 mkr/s
☐ 2 mkr/s

569 Radioaktiv tullantıları zərərsizləşdirmək üçün qazılan quyuların dibi, divarlar və ağzı nə qədər qalınlıqda betonlanmalıdır.

☐ 2 metr
☐ 1 metr
☐ 0,5 metr
☐ 2,5 metr
☒ 1,5 metr

570 Sabunçu, Ramanı, Binəqədi, Balaxanı, Suraxanı qəsəbələrində radiasiya fonu nə qədərdir?

☒ 40 mkr/s
☐ 25-30 mkr/s
☐ 20-25 mkr/s
☐ 50 mkr/s
☐ 30-35 mkr/s

571 Beta parçalanma zamanı nüvənin kütlə sayı dəyişilirmi?

☐ ağır elementlərdə dəyişmir
☒ dəyişilmir
☐ dəyişilir
☐ yüngül elementlərdə dəyişir
☐ «anna» nüvə «qız» nüvəyə çevrilir

572 Göstərilən yaşayış məntəqələrinin hansında radioaktivlək 40 mkr/s-dir?

☐ Pirallahı
☐ Xocasən
☒ Suraxanı
☐ Mərdəkan
☐ Binə

573 Hansı materiallar qamma şüalanmanı daha çox zəiflədir?

☐ su keçirməyən materiallar
☐ süni materiallar
☐ təbii materiallar
☐ sıxlığı çox olan materiallar
☒ sıxlığı az olan materiallar

574 Ionlaşdırma qabiliyyətinə görə şüalanma mənbələrinin ardıcılığını müəyyən edin:

- ☐ alfa, qamma, beta
- ☐ beta, qamma, alfa
- ☐ qamma, beta, alfa
- ☐ beta, alfa, qamma
- ☒ alfa, beta, qamma

575 Paralon, su, beton, plastik, kütlə materiallarının hansı xüsusiyyəti vardır?

- ☐ neytronların sürətini artırır
- ☒ neytronları daha çox yavaşdır
- ☐ yalnız alfa şüalarını tutub saxlayır
- ☐ beta şüalarını tutur
- ☐ qamma şüalarını tutur

576 Enerjinin səviyyəsinə görə neytronlar şərti olaraq neçə qruppa bölünürlər?

- ☐ 3
- ☒ 5
- ☐ 4
- ☐ 7
- ☐ 6

577 Neytron şüalanmasından mühafizə nəyə əsaslanır?

- ☐ onun enerjisinə
- ☐ qaçış məsafəsinə
- ☒ maddələrə udulmasına
- ☐ neytronların elastikliyinə
- ☐ neytronların səpəlməsinə

578 Tərkibində borat və kadium olan maddələr: boratlı polad, borat, boratlı qrafit, kadium-qurğuşun ərintisinin hansı ümumi xassəsi vardır?

- ☐ cürətli neytronları yavaşdır
- ☐ soyuq neytronları sürətləndirir
- ☐ isti neytronları qaytarır
- ☐ daha tez şüalanırlar
- ☒ isti neytronları udur

579 Alfa hissəciklərin qaçış məsafəsi nədən asılıdır?

- ☐ ionlaşma sürətindən və küləyin istiqamətindən
- ☐ nüvənin parçalanmasından və iqlimdən
- ☐ qaçış vaxtından və ərazinin relyefindən
- ☐ qaçış məsafəsindən və onun sürətindən
- ☒ onun enerjisindən və mühitin xüsusiyyətlərindən

580 Alfa hissəciklərini çox və ya az ion yaratması nədən asılıdır

- ☒ enerjisinin miqdarından
- ☐ qaçış məsafəsindən
- ☐ qaçış sürətindən
- ☐ maddənin qalınlığından və kütləsindən
- ☐ qaçış məsafəsindən

581 Alfa hissəciklərini qaçış məsafəsinin hansı hissəsində ionlaşma daha çox olur?

- ☐ başlanğıcda
- ☒ sonda
- ☐ ortada
- ☐ sürətin çox olduğu yerlərdə
- ☐ bütün qaçış yolunda

582 Hazırda nə qədər təbii və süni aktivli alfa nüvələri məlumdur?

- ☐ 20 və 100 artıq
- ☐ 35 və 175 artıq
- ☐ 30 və 150 artıq
- ☐ 45 və 250 artıq
- ☒ 40 və 200 artıq

583 Radioaktiv elementlərin alfa hissəciklərinin havada qaçış məsafəsi nə qədərdir?

- ☐ 3-4 sm/san
- ☐ 5-6 sm/san
- ☐ 4-5 sm/san
- ☐ 7-8 sm/san
- ☒ 6-7 sm/san

584 1963-cı ildə nüvə sınaqlarının keçirilməməsi haqında beynəlxalq əməkdaşlıq hansı şəhərdə imzalanmışdır?

- ☐ Bakı
- ☐ Vaşinqton
- ☐ Berlin
- ☐ Ankara
- ☒ Moskva

585 Radioaktiv çirklənmə ilə əlaqədar 1945-ci ildə hansı hadisə olmuşdur?

- ☐ ağır nüvə elementlərin vəsfi
- ☒ atom bombasının Yapon şəhərlərinə atılması
- ☐ atom bombasının kəşfi
- ☐ AES-da qəzalar olmuşdur
- ☐ Sakit okeanda atom sınaqları intensivləşmişdir

586 Okean suyun duzluluğu onun reaktivliyinə təsir edirmi?

- ☐ edir
- ☐ edir, ancaq soyuq qurşaqlarda
- ☐ edir, ancaq isti qurşaqlarda
- ☐ Bu barədə dəqiq fikir yoxdur
- ☒ etmir

587 İnsanda irsi çatışmamazlıq amili nədir?

- ☐ stroinsium -90 toplanması
- ☐ kalium -40 toplanması
- ☒ sezim-137 toplanması
- ☐ fosforun toplanması
- ☐ yodun toplanması

588 Radioaktiv çirklənməni məhdudlaşırmaq üçün 1963-cı ildə hansı hadisə olmuşdur?

- ☐ Berlin müqaviləsi
- ☐ Paris müqaviləsi
- ☐ Paris müqaviləsi
- ☐ Tokio müqaviləsi
- ☒ Moskva müqaviləsi

589 1972-ci ildə hansı müqavilə bağlanmışdır?

- ☐ Bakı
- ☐ Oslo
- ☐ Stokholm
- ☒ London

590 Dənizlərdə suyun şaquli hərəkəti onun radioaktivliyinə təsir edirmi?

- ☐ etmir
- ☐ Edir, yalnız ilin isti dövründə
- ☒ edir
- ☐ Etmir, çünki su daima üfiqi istiqamətdə hərəkət edir
- ☐ Edir, yalnız ilin soyuq dövründə

591 Nəfəs yollarının izolo edilməsi nə vaxt ola bilər?

- ☐ havada oksigen çox olduqda
- ☐ havada karbon çox olduqda
- ☐ havada azot çox olduqda
- ☐ Havada sənaye tullantıları çox olduqda
- ☒ havada radioaktiv arezollar çox olduqda

592 İnsanda hansı maddənin çatışmazlığı radioaktiv maddələrlə əvəz olunur?

- ☐ yodun
- ☐ Dəmirin
- ☒ kalsiumun
- ☐ Azotun
- ☐ Fosforun

593 İnsanda strosium -90 elementinin toplanmasının əsas amili hansıdır?

- ☐ fosfor çatışmamazlığı
- ☐ kalsiumun çatışmamazlığı
- ☐ azot çatışmamazlığı
- ☐ vitamin A-nın çatışmamazlığı
- ☐ yodun çatışmamazlığı

594 Okeanların sahəsinin böyük və ya kiçik olması onun radioaktivliyinin əsas səbəbi ola bilərmi?

- ☐ ola bilər
- ☐ yalnız ilin soyuq dövrü ola bilər
- ☐ yalnız ilin isti dövrü ola bilər
- ☒ ola bilməz
- ☐ Bu fikirlərdən yalnız 2-i düzdür

595 London müqaviləsi nəyə həsr edilib?

- ☒ dənizlərin radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
- ☐ Torpaqların radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
- ☐ çayların radioaktiv maddələrlə çirklənməməsi
- ☐ kənd təsərrüfatında radioaktiv maddələrin istifadə edilməməsi
- ☐ radioaktiv maddələrin istehsalının məhdudlaşdırılması

596 1986-cı ildə hansı hadisə olmuşdur?

- ☐ soyuq kosmik peyki qəzaya uğrayıb
- ☒ Çernobl AES-da partlayış olub
- ☐ Appalon kosmik peyki qəzaya uğrayıb
- ☐ ilk hidrogen bombası sınaqdan keçirilib
- ☐ AES-nın tikintisi dayandırılıb

597 Nüvə-yanacaq kompleksi daxilində həmişə hansı şəkildə radioaktiv və kimyəvi maddələrdən ibarət tullantılar olur?

- ☐ toz, bərk, kristall şəkildə

- ☒ toz-qaz, maye və bərk şəkildə
- ☐ qətran, polimer, bərk şəkildə
- ☐ toz, buxar, qaz şəkildə
- ☐ buxar, maye, qaz şəkildə

598 Maye şəklində radioaktiv tullantılar aktivliyinə görə neçə kateqoriyaya bölünür?

- ☐ 3 kateqoriyaya
- ☐ 8 kateqoriyaya
- ☒ 5 kateqoriyaya
- ☐ 10 kateqoriyaya
- ☐ 9 kateqoriyaya

599 Şüalanmanın tipinə, tullantının temperaturuna, qablanması və basdırılmasına görə bərk radioaktiv tullantılar neçə kateqoriyaya bölünür?

- ☐ 2 kateqoriyaya bölünür
- ☐ 7 kateqoriyaya bölünür
- ☐ 3 kateqoriyaya bölünür
- ☒ 4 kateqoriyaya bölünür
- ☐ 5 kateqoriyaya bölünür

600 Hansı kateqoriyaya daxli olan bərk radioaktiv tullantıların emalı adi üsullarla aparılır və hər hansı ehtiyat tədbirləri görülür?

- ☒ I kateqoriya
- ☐ IV kateqoriya
- ☐ III kateqoriya
- ☐ V kateqoriya
- ☐ II kateqoriya

601 Hansı kateqoriyaya daxil olan bərk radioaktiv tullantıları nazik beton və ya qurğuşun qatı ilə mühafizə olunmuş adi tutumlara qablaşdırmaq və daşımaq olar?

- ☐ IV kateqoriyalı
- ☐ I kateqoriyalı
- ☒ II kateqoriyalı
- ☐ V kateqoriyalı
- ☐ III kateqoriyalı

602 Hansı kateqoriyalı bərk radioaktiv tullantı emal edildikdən sonra xüsusi ehtiyat tədbirlərinin görülməsi şərtlə daşına bilər?

- ☐ II kateqoriyalı
- ☒ III kateqoriyalı
- ☐ IV kateqoriyalı
- ☐ V kateqoriyalı
- ☐ I kateqoriyalı

603 AES-də reaktorda istilik enerjisi almaq üçün istifadə edilən uran çubuq necə adlanır?

- ☐ ebonit çubuq
- ☐ taxta çubuq
- ☒ tveller çubuq
- ☐ plastmas çubuq
- ☐ şüşü çubuq

604 Hansı kateqoriyadan olan maye şəklindəki radioaktiv tullantıları adi metodlarla, yəni buxarlanma, ion mübadiləsi və kimyəvi üsullarla emal etməklə təmizləyirlər?

- ☒ II, III və IV kateqoriyalı
- ☐ II, I, və V kateqoriyalı

- ☐ I, III, və IV kateqoriyaları
- ☐ V, II və III kateqoriyaları
- ☐ III, V və I kateqoriyalar

605 II, III, IV kateqoriyadan olan maye şəklindəki radioaktiv tullantılar hansı üsullarda emal edildikdə təmizlənirlər?

- ☒ buxarlanma, ion mübadiləsi, kimyəvi
- ☐ mexaniki, buxarlanma, destillə
- ☐ fiziki, kimyəvi, mexaniki
- ☐ mexaniki, kimyəvi, destillə
- ☐ ion mübadiləsi, fiziki, mexaniki

606 I kateqoriyaya daxil olan bərk radioaktiv tullantılar hansı üsullarla zərərsizləşdirilir ?

- ☐ kimyəvi üsulla
- ☐ termiki üsulla
- ☐ mexaniki üsulla
- ☒ adi təmizləmə üsulu ilə
- ☐ fiziki üsulla

607 Uran filizlərinin kimyəvi emalı (qələviləşdirilməsi) zamanı onun tərkibində olan hansı radioaktiv elementlərin bir hissəsi məhlula keçir ?

- ☐ Mo, Be və başqaları
- ☐ Na, Ca və başqaları
- ☒ U, To və başqaları
- ☐ Ge, Te və başqaları
- ☐ Ca, Te və başqaları

608 Uran filizini təmizləmə prosesində maye tullantıları neytrallaşdırmaq üçün nədən istifadə edilir ?

- ☐ sodadan
- ☒ əhəngdən
- ☐ duzdan
- ☐ nitratlardan
- ☐ qələvidən

609 AES – də hansı binalar radioaktivlik dərəcəsinə görə ciddi və sərbəst rejim zonalarına bölünür ?

- ☐ yardımçı binalar
- ☐ köməkçi binalar
- ☐ əsas binalar
- ☐ ehtiyat binaları
- ☒ baş binalar

610 AES-in nüvə yanacaqlarının şüalanması nəticəsində hansı növ radionuklidlər əmələ gəlir?

- ☒ süni radionuklidlər yaranır
- ☐ β – hissəciklər yaranır
- ☐ α – hissəciklər yaranır
- ☐ neytron seli yaranır
- ☐ γ – şüalar şüalanır

611 Hansı kateqoriyalı bərk radioaktiv tullantıların aktivliyini normallaşdırmaq mümkün olunmur?

- ☐ III kateqoriyalı
- ☐ II kateqoriyalı
- ☐ I kateqoriyalı
- ☐ V kateqoriyalı
- ☒ IV kateqoriyalı

612 Təbii radionuklidlərin tərkibi hansı radioaktiv maddənin izotopunun parçalanma məhsuludur?

- ☐ kadmium izotopunun
- ☐ yod izotopunun
- ☐ polladium izotopunun
- ☒ uran izotopunun
- ☐ molibden izotopunun

613 Tərkibində normadan çox radionuklidləri olan yararsız bərk, maye maddələrə və başqa əşyalara nə deyilir?

- ☐ şüşə tullantılar
- ☐ susplus tullantılar
- ☐ maye tullantılar
- ☒ radioaktiv tullantılar
- ☐ bərk tullantılar

614 AES-də havanın və qaz-hava qarışığının aeroxollardan təmizlənməsində yeganə üsul hansı üsul hesab edilir?

- ☐ dūarlardan istifadə
- ☐ rezervuarlardan istifadə
- ☐ qazholderlərdən istifadə
- ☒ süzğəclərdən istifadə
- ☐ rekombinnatorlardan istifadə

615 AES-də radioaktiv maddələri atmosferə atan ventilyasiya boruları neçə növ olur?

- ☐ qısa və uzun borular
- ☒ hündür və alçaq borular
- ☐ enli və ensiz borular
- ☐ əyri və düz borular
- ☐ nazik və qalın borular

616 AES-də atmosferə atılan radioaktiv tullantıların temperaturu ilə xarici mühitin temperaturası arasındakı fərq nə qədər olmalıdır?

- ☒ $0^{\circ} \div 2^{\circ} \text{ C}$ arasında
- ☐ $15^{\circ} \div 3^{\circ} \text{ C}$ arasında
- ☐ $1^{\circ} \div 5^{\circ} \text{ C}$ arasında
- ☐ $2^{\circ} \div 2,5^{\circ} \text{ C}$ arasında
- ☐ $2^{\circ} \div 3^{\circ} \text{ C}$ arasında

617 AES-də istilik enerjisi hasil edən reaktor hansı rejim zonasına aid edilir?

- ☒ ciddi rejim zonasına
- ☐ ixtiyarı rejim zonası
- ☐ məcburri rejim zonası
- ☐ alçaq rejim zonasına
- ☐ neytral rejim zonasına

618 AES-də radioaktiv yodları qazlardan xaric etmək üçün hansı tip adsorbsiya süzğəclərindən istifadə edilir?

- ☐ kobalt ilə işləyən
- ☐ vanadium ilə işləyən
- ☐ seolit ilə işləyən
- ☐ selikagellə işləyən
- ☒ aktivləşmiş kömürlə işləyən

619 İES – də çay suyunun təmizləmək üçün hansı təmizləmə üsullarından istifadə olunur ?

- ☒ kaoqulyasiya və mexaniki süzmə
- ☐ süzmə çökdürmə
- ☐ termiki və mexaniki

- ☐ mexaniki və kimyəvi
☐ çökdürmə və fiziki

620 İES – in neftlə çirklənmiş tullantı suları su hövzələrinə düşdükdə onun hansı xassəsini zəiflədir

- ☒ aerasiya
☐ turşuluq
☐ xlorluq
☐ zülallıq
☐ duzluq

621 AES-in radioaktiv tullantı sularını mexaniki qarışıqlardan təmizləmək üçün istifadə edilən kaoqulyasiya prosesində hansı kaoqulyatlardan istifadə edilir ?

- ☐ $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$, CuCO_3 , CaCO_3
☐ NaOH , Fe_2O_3 , AlCl_3
☒ $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$, FeCl_3 , $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$
☐ NaCl , $\text{Cu}(\text{OH})_2$, $\text{Ca}(\text{OH})_2$
☐ NaCl , CuCO_3 , FeCl_3 , $\text{Ag}(\text{OH})_2$

622 Radioaktiv çirklənmiş suların emalı zamanı istifadə edilən ionit süzgəclərini regenerasiya etmək üçün hansı kimyəvi maddələrdən istifadə edilir ?

- ☒ HNO_3 və NaOH -dan istifadə edilir
☐ H_2SO_4 və KOH -dan istifadə edilir
☐ Na_2CO_3 və HCl -dan istifadə edilir
☐ H_2SO_4 və $\text{Ca}(\text{OH})_2$ -dən istifadə edilir
☐ H_2O və CaCO_3 -dən istifadə edilir

623 Kaoqulyasiya üsulundan istifadə etməklə AES-in radioaktiv tullantı sularını hansı qarışıqlardan təmizləmək mümkündür?

- ☐ şüşə qırıntılardan
☐ qumdan
☐ duzlardan
☐ daş qırıntılarından
☒ mexaniki qarışıqlardan

624 Uran orqanizmdə nə üçün uzun müddət qalır?

- ☐ ağ ciyərdə toplanır
☒ atom nömrəsi böyükdür
☐ atom nömrəsi kiçikdir
☐ böyrəkdə toplanır
☐ qara ciyərdə toplanır

625 əgər adamın orqanizminə müntəzəm olaraq radioaktiv maddə düşərsə onda nə baş verər?

- ☒ şüa xəstəliyi
☐ böyrək xəstəliyi
☐ ürək xəstəliyi
☐ mədə xəstəliyi
☐ qan xəstəliyi

626 Birbaşa ionlaşdırıcı təsir necə adlanır?

- ☐ kənar şüalanma
- ☐ absorbsiya
- ☐ dissorbsiya
- ☐ daxili şüalanma
- ☒ dissosiasiya

627 Radioaktiv maddələrin aktivliyi nədir?

- ☐ gücüdür
- ☐ doza həddidir
- ☒ parçalanma sürətidir
- ☐ maneədən keçməsidir
- ☐ səpələnməsidir

628 Şüalanmadan necə gün sonra insanda bərpaolma baş vermir?

- ☐ 25 gün
- ☐ 16 gün
- ☐ 20 gün
- ☒ 4 gün
- ☐ 8 gün

629 Nüvə partlayışından 7 saat və ya 2 gün sonra şüalanmada fərq varmı?

- ☒ yoxdur
- ☐ fərq vardır çox az miqdarda
- ☐ vardır
- ☐ yaşlı adamlar üçün fərq vardır
- ☐ fərdi xüsusiyyətdən asılıdır

630 Şüalanmadan sonra nə qədər çox vaxt keçərsə nə baş verər?

- ☐ effektiv doza artır
- ☐ qalıq doza artır
- ☒ effektiv doza azalır
- ☐ effektiv doza artır və qalıq doza azalır
- ☐ qalıq doza azalır

631 Neçə gündən sonra orqanizmdə sağalma prosesi başlayır?

- ☐ 24 gün
- ☐ 16 gün
- ☐ 20 gün
- ☒ 4 gün
- ☐ 8 gün

632 Kip qablarda saxlanılan ərzaq ehtiyatlarından istifadə etmək olarmı?

- ☒ olar
- ☐ yaşlılar istifadə etməlidirlər
- ☐ olmaz
- ☐ təmizləndikdən sonra istifadə etmək olar
- ☐ heyvanlara verilməlidir

633 Dozimetrik nəzarət nə üçün aparılır?

- ☐ aylıq şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün
- ☒ gündəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün
- ☐ həftəlik şüalanma dozasını müəyyən etmək üçün
- ☐ su hövzələrinin təmizlənməsi üçün

☐ ərazini şüalanmadan təmizləmək üçün

634 Torpaqda cəmləşən stronsium-90-ı necə təmizləmək olar?

- ☐ yumaqla
- ☐ yeni bitkilər əkməklə
- ☐ gipsləmə vasitəsilə
- ☐ növbəli əkinin tətbiqiylə
- ☒ şumlamaqla

635 Effektiv doza nədir?

- ☐ təkrar şüalanma dozası
- ☐ dönər doza
- ☐ qalıq doza
- ☒ qalıq doza və dönər dozanın bədəndə qalan hissəsinin cəmi
- ☐ bir dəfə alınan doza və bədəndə qalan dozanın cəmi

636 Radioaktiv maddələr insan orqanizmin daxilində necə yayılır?

- ☐ hava vasitəsilə
- ☐ ərzaqla
- ☐ toxumalarla
- ☐ ağ ciyərlə
- ☒ qan dövranı

637 Su-yosun, plankton-balıq-adam sxemi nəyi ifadə edir?

- ☐ suyun maddələrdə dövranı
- ☐ zəhərlənmə sxemidir
- ☐ maddələr mübadiləsidir
- ☒ bioloji mübadilə silsiləsidir
- ☐ suda radioaktiv maddələrin hərəkətini

638 Yerüstü su mənbəylərindən götürülən və radioaktiv maddələrlə çirklənmiş suları təmizləmək mümkündürmü?

- ☐ Rasputatorlar vasitəsilə təmizləmək olar
- ☒ kolloid hissəciklərlə
- ☐ zəy hissəcikləri və süzgəclər vasitəsilə
- ☐ zəhərli maddələri azaltmaq olar
- ☐ mümkün deyil

639 Yer səthinə tökülmüş radioaktiv maddələr bioloji maddələr mübadiləsinə necə cəlb olunur?

- ☐ tüstü ilə
- ☐ heyvanlarla
- ☐ küləklə
- ☐ insanlarla
- ☒ texniki vasitələrlə

640 Radiasiya zədələnməsinin 90%-ni təşkil edən dönər hissənin yarısı nə vaxt bərpa olunur?

- ☐ 25 gündən sonra, tam bərpa 40 gün
- ☐ 2 aydan sonra, tam bərpa 1 ildən sonra
- ☐ 1 gündən sonra, tam bərpa 2 ay
- ☒ 1 aydan sonra, tam bərpa 3 ay
- ☐ 20 gündən sonra, tam bərpa 2 ay

641 1969-cu ildə Amerikanın süni peykində baş verən qəza nəticəsində Hind okeanın üzü hansı izotoplarla çirklənmişdir?

- ☐ uran – 235

- ☐ uran – 238
- ☒ etronsium – 90
- ☐ ittirium
- ☐ plutonium

642 Hansı hissəciklər nüvə partlayışından sonra 24 saat ərzində çökür?

- ☐ 0,01 mm böyük
- ☐ 0,5 mm kiçik
- ☐ bütün hissəciklər
- ☐ 0,001 mm böyük
- ☒ 0,1 mm böyük

643 Sahə vahidinə düşən radioaktivlik nə ilə ölçülür?

☐ C/km^2 , P/km^2 , P/sm^2

☐ C/km^2 , P/km^2 , P/m^2

☒ C/km^2 , Ki/m^2 , Ki/sm^2

☐ C/m^2 , P/m^2 , Ki/km^2

☐ C/S , P/mm^2 , Ki/sm^2

644 Nüvə partlayışının radioaktiv məhsullarının adamlara təsiri nədən asılıdır?

- ☒ radiasiyanın dozasından
- ☐ şüalanmanın dorimetriyasından
- ☐ şüalanma radiometriyasından

- ☐ təbii radiasiya fonundan
☐ radioaktiv buludun maddələr təsirindən

645 Nüvə partlayışından 7 saat sonra radiasiya gücünün dozası nə qədər azala bilər?

- ☐ 5 dəfə
☒ 10 dəfə
☐ 50 dəfə
☐ 100 dəfə
☐ 1 dəfə

646 Çirklənmə zonalarının ölçüləri nədən asılıdır?

- ☐ partlayışdan sonrakı müddətdən
☐ radioaktiv maddələrin parçalanmasından
☒ partlayışın gücündən və küləyin sürətindən
☐ ərazidə dozanın azalmasından
☐ sənaye obyektlərinin miqdarından

647 Ri/sm² nəyi göstərir

- ☐ hərəkət edən dozanı
☐ Dəri zədələnməsidir
☒ Sahənin radioaktivliyini
☐ qalıq dozanı
☐ effektiv dozanı

648 Qara ciyər və sümük toxumalarında ən çox hansı radioaktiv maddələr toplanır?

- ☐ alfa və betta şüaları
☒ yod, stronsium, borium
☐ qamma şüaları, uran
☐ serium, mis, karbon
☐ qurğuşun, yod, mis

649 Bioloji obyekt tərəfindən eyni miqdarda udulan istilik və elektrik enerjisi ionlaşdırıcı şüalanmanın törətdiyi dərəcədə dəyişmələr törədə bilərmi?

- ☐ həlsizlik əlaməti müşahidə edilir
☐ dəyişmələr yarada bilməz
☒ dəyişmələr yaratmır
☐ az dəyişiklik yaradır
☐ dəridə dəyişiklik olur

650 Rentgen və qamma şüalanmalarının eksposisiya dozasının sistemlərin kənar vahidi necə adlanır?

- ☐ Qrey
☐ Bekkerel
☐ Zivert
☒ Rentgen
☐ Kerma

651 Rentgen və qamma şüalanmalarının ekspozisiya dozası vahidi necə adlanır?

- ☒ kulon-kiloqram
☐ Bekkerel
☐ Qrey
☐ Rentgen
☐ Zivert

652 Udulan dozanın SI sistemində yeni vahidi necə adlanır?

- ☐ Zivert
- ☐ Bekkerel
- ☐ Kerma
- ☐ Rentgen
- ☒ Qrey

653 Təbii radiasiya fonu Atmosferdə negə paylanır?

- ☐ yuxarıda az aşağıda çoxdur
- ☐ atmosferin üst təbəqəsində radiasiya yoxdur
- ☐ atmosferin üst təbəqəsində radiasiya yoxdur
- ☒ aşağıda az yuxarıda çoxdur
- ☐ bərabər paylanır

654 Şimal qütblərdə radiasiya fonu ekvatora nisbətən necədir?

- ☒ çoxdur
- ☐ bərabərdir
- ☐ yalnız qış vaxtı olur
- ☐ azdır
- ☐ yoxdur

655 Cənub qütblərdə radiasiya fonu ekvatora nisbətən necədir?

- ☐ bərabərdir
- ☐ yoxdur
- ☐ yalnız yay vaxtı olur
- ☐ azdır
- ☒ çoxdur

656 Radiasiya fonu 6-12 mkr/ saat olan Azərbaycanın yaşayış məntəqəsini göstərin.

- ☒ Bakı
- ☐ Qazax
- ☐ Sumqayıt
- ☐ Ağdaş
- ☐ Lerik

657 Atmosferdə nüvə sınaqları nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- ☒ 1963
- ☐ 1983
- ☐ 1995
- ☐ 1960
- ☐ 1973

658 Kosmik fəzada nüvə sınaqlarının keçirilməsi nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- ☐ 1953
- ☐ 1983
- ☐ 1973
- ☒ 1963
- ☐ 1993

659 Su altı nüvə sınaqları nə vaxtdan qadağan olub?

- ☐ 1958
- ☐ 1965
- ☒ 1963
- ☐ 1962
- ☐ 1960

660 Hazırda harada nüvə sınaqlarının keçililməsinə icazə verilir?

- ☒ yer altında
- ☐ su üstündə
- ☐ su altında
- ☐ kosmosda
- ☐ atmosferdə

661 Atom bombasını ilk dəfə hansı dövlət işlətmişdir?.

- ☒ ABŞ
- ☐ İtaliya
- ☐ Rusiya
- ☐ Almaniya
- ☐ Fransa

662 Çernobıl AESbaş verən qəza nəticəsində ən çox zərər hansı dövlət çəkmişdir?

- ☐ Macarıstan
- ☒ Belarus
- ☐ Azərbaycan
- ☐ Rumuniya
- ☐ Polşa

663 Evikatorndan qütblərə doğru radioaktivlik necə paylanır?

- ☐ əvvəl azalır sonra artır
- ☐ bərabər paylaşır
- ☒ artır
- ☐ azalır
- ☐ əvvəl artır sonra azalır

664 Qütblərdən ekvatora doğru radioktivlik necə yayılır?

- ☐ Artır
- ☐ bərabər paylanır
- ☐ qeyri bərabər paylanır
- ☒ azalır
- ☐ əvvəl artır sonra azalır

665 Rentcen şüaları xassələrinə görə hansı şüalara oxşayır?

- ☒ qamma şüasına
- ☐ alfa şüasına
- ☐ beta şüasına
- ☐ lazer şüasına
- ☐ heç birinə oxşamır

666 Radioaktiv çirklənmənin sıxlığı nə ilə ifadə olunur?

☐ mm^2

ki/km²

m²

Ki/ km²

Ki/sm²

667 Radiativ maddələrlə çirklənmiş sahələrdə sağlam malların və quşların məhsullarından (ət və yumurta) istifadə etmək olarmı?

- ☐ az miqdarda olar
- ☐ istifadə olunması qəti qadağandır
- ☐ yalnız 25 yaşdan yuxarı əhali istifadə edə bilər
- ☐ olmaz
- ☒ olar

668 Radioaktiv çirklənmə zonasında kip qablarda saxlanılmış ərzaq məhsullarından istifadə etmək olarmı?

- ☐ süd məhsullarından istifadə edilə bilər
- ☐ təmizləndikdən sonra istifadə etmək olar
- ☐ az miqdarda olar
- ☐ olmaz
- ☒ olar

669 Evlərin, istehsalat binalarının anbarların müxtəlif otaqlarının hava keçə biləcək yerləri kipləşdirilməyibse çöldəkinə nisbətən neçə dəfə az çirklənəcəkdir?

- ☒ 10 dəfə
- ☐ 15 dəfə
- ☐ 5 dəfə
- ☐ 25 dəfə
- ☐ 20 dəfə

670 C/kq nəyi ifadə edir?

- ☐ BS-də uranın dozasını
- ☒ BS-də udulan dozanın vahidi
- ☐ Rentgen səviyyəsini
- ☐ Şüalanma dozasını
- ☐ Ekspozisiya dozasını

671 Radiasiya şəraiti nə zaman yaranır?

- ☒ AES-da qəza və nüvə silahının tətbiqi
- ☐ Nüvə silahının saxlanması
- ☐ Radiaktiv maddələrin saxlanması
- ☐ Kimyəvi elementlərin saxlanması
- ☐ Radioaktiv maddələrin daşınması

672 Beynəlxalq ölçü vahidləri sistemində aktivlik vahidi olaraq nə qəbul edilmişdir?

- ☐ Ber
- ☐ C/kq
- ☐ qrey
- ☒ bekkerel
- ☐ Rentgen/saat

673 Alfa, Beta və Qamma nəyi ifadə edir?

- ☐ Neytronlar
- ☐ Zəhərlənməni
- ☒ şüalanmanın növləri
- ☐ şüalanmanın kəmiyyətini
- ☐ Şüalanmanın keyfiyyətini

674 Bekkerel beynəlxalq ölçü vahidləri sistemində nəyi ifadə edir?

- ☐ daxili şüalanmaları
- ☒ aktivlik vahidini
- ☐ udma dozasını
- ☐ kənar şüalanmaları
- ☐ ekspozisiya dozasını

675 Nüfuzedici radiasiya hansı məsafədə təsir göstərir?

- ☐ 290 m-ə dək
- ☐ 250 m-ə dək
- ☒ 200 m-ə dək
- ☐ 280 m-ə dək
- ☐ 300 m-ə dək

676 Bir sıra kimyəvi elementlərin nüvələrinin öz-özünə parçalanması və bu zaman şüa buraxma qabiliyyəti nəyi ifadə edir?

- ☐ Maddənin parçalanması
- ☐ Kimyəvi passivliyi
- ☒ radioaktivliyi
- ☐ Şüa buraxma sabitliyini
- ☐ Maddələrin enerjisini

677 Yer səthində kosmik radiasiyanın artımı necədir?

- ☒ ekvatorndan qüvvələrə doğru artır
- ☐ yerin maqnit qüvvələrində daha çoxdur
- ☐ şimal yarımkürəsində daha azdır
- ☐ qüvvələrdən ekvatora doğru artır
- ☐ yer kürəsində bərabər paylanmışdır

678 Göstərilən süxurlardan hansında radiasiya daha çox olur?

- ☐ boz qranit
- ☒ qırmızı qranit
- ☐ əhəng daşı
- ☐ qara qranit
- ☐ gil

679 Yastı və akkumlyativ düzənliklərdə radioaktivlik, qayalı düzənliklərə nisbətən neçə dəfə azdır?

- ☐ 2-3 dəfə
- ☐ 3-4 dəfə
- ☐ 3-5 dəfə
- ☒ 3-7 dəfə
- ☐ 4-10 dəfə

680 Atmosferin yer səthində günəş şüalarının intensivliyi yuxarı təbəqələrinə nisbətən neçə dəfə aşağıdır?

- ☒ 50
- ☐ 40
- ☐ 10
- ☐ 20
- ☐ 30

681 Nüvə partlayışı zamanı yaranan hidrogen -14 izotoplarının yarısının yerə çökməsi müddəti nə qədərdir?

- ☐ 2 min il
- ☐ 4 min il
- ☒ 5 min il
- ☐ 6 min il
- ☐ 3 min il

682 Ionlaşmış şüalar hansı süxurların tərkibində çoxdur?)

- ☐ qum və gilin
- ☐ əhəng daşının
- ☒ Qranit və bazaltın
- ☐ çökmə süxurların
- ☐ qips və əhəngin

683 Nüvə partlayışı zamanı radioaktiv məhsulların neçə faizi stratosferə daxil olur?

- ☐ 50%
- ☐ 40%
- ☐ 20%
- ☐ 10%
- ☒ 60%

684 Sakit okeanda stronsium-90 Atlantik okeana nisbətən 10 dəfə çox olmasının səbəbi nədir?

- ☐ suyu daha şordur
- ☒ nüvə sınaqları daha çox keçirilir
- ☐ daha geniş sahə tutur
- ☐ vulkanizm daha çoxdur
- ☐ daha çox sənaye tullantıları artırılır

685 Turş torpaqların stronsu-90 çirklənməsini azaltmaq üçün nə etmək lazımdır?

- ☐ azot gübrəsi vermək
- ☐ fosfor gübrəsi vermək
- ☐ kalium gübrəsi vermək
- ☐ torpağı dincə qoymaq

torpağı əhəngləmək

686 1972-ci ildə dünyanın 60 ölkəsinin bağladığı müqaviləyə əsasən dənizlərin radioaktiv tullantılarla çirklənməsinə harada keçirilmişdir?

- Parisdə
- Moskvada
- Londonda
- Vaşinqtonda
- Tokioda

687 Atmosferdə, kosmik fəzada və su altında nüvə sınaqlarının keçirilməməsi haqqında Beynəlxalq müqavilə nə vaxt və harada bağlanmışdır?

- 1958-ci il – Varşavada
- 1960-cı il – Stokholmda
- 1973-cü il - Paris
- 1963-cü il – Moskva
- 1962-ci il – Bellində

688 Dəniz suyunun aşağı hissəsində radioaktiv izotoplar yuxarı hissəyə nisbətən nə üçün çoxdur?

- dənizin dibində çökmə süxurların radioaktivliyi daha çoxdur
- dəniz suyunun düzlülüyünün az olması
- suyun şaquli hərəkəti daha zəifdir
- suyun üfüqi hərəkəti zəruridir
- dəniz suyunun aşağı hissəsi daha duzludur

689 Radioaktiv tullantıların qorunması üçün ABŞ-ı hər il nə qədər vəsait sərf edir?

- 5 mln \$
- 4 mln \$
- 7 mln \$
- 6 mln \$
- 3 mln \$